

SIANI

Swedish International Agricultural Network Initiative

Expert Group Report

November 2016

Sverige och CGIAR: Finansiellt stöd, forskningssamarbete och utveckling av resursbasen

Ett diskussionsunderlag om svensk forskarkompetens för hållbar global
utveckling inom livsmedelsförsörjning, lantbruk och miljö

Per Rudebjer, Mats Lannerstad, Johanna Lindahl, Kristina Röing de Nowina

Swedish International Agriculture Network Initiative
Stockholm Environment Institute

Linnégatan 87D
104 51 Stockholm
Sweden

Tel: +46 8 674 7070

Fax: +46 8 674 7020

Web: www.sei-international.org

Kontakt:

Per Rudebjer

p.rudebjer@cgiar.org

Omslagsfoto: P. Kimeli/CCAFS EA via Flickr

Denna publikation får reproduceras helt eller delvis, i valfri form, i utbildnings- eller icke vinstgivande syfte, utan särskilt tillstånd från copyright-innehavaren - förutsatt att källa anges. Ingen del av denna publikation får säljas vidare för kommersiellt bruk utan skriftlig tillåtelse från copyright-innehavaren.

FÖRFATTARE

Per Rudebjer

I samarbete med SIANI Expert Group - International Swedish Agricultural Resource Base

Mats Lannerstad

Johanna Lindahl

Kristina Röing de Nowina

Rudebjer P, Lannerstad M, Lindahl J, Röing de Nowina K, 2016. Sverige och CGIAR: Finansiellt stöd, forskningssamarbete och utveckling av resursbasen. Swedish International Agriculture Network Initiative (SIANI). Stockholm, Sverige.

Innehåll

Förord	5
Slutsatser	6
Rekommendationer	8
Introduktion	9
Lantbruk i fokus för global hållbar utveckling och ökad livsmedelsförsörjning.....	9
Utvecklingsforskning och svenskt forskningsstöd.....	9
Svensk resursbasutveckling.....	10
CGIAR	11
15 CGIAR Centers.....	12
Styrning av CGIAR.....	12
En gemensam forskningsstrategi.....	13
Forskningsstruktur med tolv forskningsprogram och tre plattformar.....	14
Finansieringen av CGIAR.....	14
Sverige och CGIAR	17
Sveriges finansiella stöd till CGIAR.....	17
Svenska bilaterala och regionala insatser vid CGIAR.....	18
Sveriges bidrag i relation till CGIAR:s totala inkomster.....	19
Svenskar aktiva inom CGIAR under senaste decenniet.....	19
Internationell utvecklingsforskning vid svenska universitet	21
SLU Global.....	21
Lunds Universitet.....	22
Göteborgs Universitet.....	24
Svensk forskningskompetens för hållbar utveckling	24
Svensk finansiering och svenska utlysningar.....	24
Resursbasutveckling: från student till internationell expert.....	25
Snabbenkät till svenskar inom/i nära samarbete med CGIAR.....	25
Definitioner och förkortningar	27
Referenser	28
Bilagor	30
Bilaga 1. Uppdragsbeskrivning	31
Bilaga 2. Intervjuer, möten och andra informationskällor	33
Bilaga 3. CGIAR:s historik	34
Bilaga 4. Bilaterala projekt 2006–2016 vid fem CGIAR Centres	39
Bilaga 5. Publikationer vid SLU med partners från låginkomstländer och CGIAR 2000–2015	41
Bilaga 6. Svenska utlysningar av forskningsmedel för utvecklingsforskning	42
Bilaga 7. Andra modeller för samarbete med CGIAR: Tyskland	45
Bilaga 8. Sveriges strategier för forskning och global utveckling	47
Bilaga 9. Enkät till nuvarande och tidigare CGIAR-anställda svenskar	52

Förord

Swedish International Agricultural Network Initiative (SIANI) är ett nätverk för svensk expertis inom hållbar livsmedelsförsörjning och nutrition, som arbetar i linje med Sveriges Politik för Global Utveckling. Nätverket bildades 2009 på initiativ av Sida i syfte att lägga grunden till ett effektivt utvecklingssamarbete för fattigdomsbekämpning genom hållbar jordbruksproduktion. SIANI finansieras av Sida och koordineras från ett sekretariat vid Stockholm Environment Institute (SEI).

SIANI:s Inception Report (Klocker Larsen et al 2009) pekar på ett antal faktorer som motiverat nätverkets tillkomst, bl.a.:

- Behov av ökat fokus på jord- och skogsbruk inom Sveriges utvecklingssamarbete och, kopplat till detta, negligering av den svenska resursbasen inom dessa frågor.
- Ökande antal aktörer i Sverige med kompetens inom lantbrukssektorn.
- Fragmentering och institutionella, sektoriella och tematiska hinder för systematisk analys av lantbruksfrågor, samt bristande förståelse av vad andra aktörer gör inom området.
- Bristande kommunikation mellan praktik och politiska processer.
- Behov av att koppla svenska organisationer till kompetens utanför Sverige.

Sedan 2010 arbetar SIANI för att skapa dialog kring dessa frågor via seminarier, expertgrupper och andra strategiska initiativ.

SIANI:s Expert Group "International Swedish Agricultural Resource Base (ISARB)" arbetar under 2015–2016 för att bredda och stärka kontakterna mellan den svenska resursbasen inom CGIAR och utvecklingsforskning vid universitet och högskolor i Sverige. Initiativet syftar till att stärka högkvalitativ forskning, kunskapsutbyte och ökat medvetande i Sverige och internationellt om svensk utvecklingsforskning inriktad på hållbar global matproduktion och matförsörjning.

Föreliggande rapport är skriven på uppdrag av och i samarbete med SIANI:s Expert Group ISARB (Bilaga 1.) och baseras på studier av tillgängligt material, samt intervjuer och möten med utvalda personer och organisationer (Bilaga 2.).

Rapporten belyser Sverige-CGIAR-samarbetet under senaste decenniet: finansiering, personal- och styrelserepresentation, resursbasinsatser och forskningssamarbete. Sveriges program för resursbasutveckling för internationellt arbete vid FN, EU och andra internationella organisationer och dess koppling till behovet av forskningskompetens diskuteras. Rapporten ger också en inblick i utvalda globala utvecklingsforsknings- och resursbasinitiativ, samt forskningsnätverk vid svenska universitet och högskolor. Svensk finansiering av lantbruks-, matförsörjnings-, miljö- och utvecklingsforskning berörs översiktligt.

Syftet är att ge ett underlag för fortsatt dialog under hösten 2016 om samarbetet mellan Sverige och CGIAR, om den svenska resursbasen, samt om utvecklingsforskning och forskarkompetens i Sverige riktad mot hållbar global utveckling inom livsmedelsförsörjning, lantbruk och miljö.

Arbetsgruppen önskar tacka följande personer som bidragit med information och synpunkter på innehållet i denna rapport: Renée Ankarfjärd, Sida; Jennie Barron, IWMI; Philip Chiverton, Sida; Marlene Diekmann, GIZ; Anders Ekbohm, Göteborgs Universitet; Monica Halling, SLU; Peter Holmgren, CIFOR; Emma Gretzer, Formas; Peter Holmgren, CIFOR; Magnus Jirström, Lunds Universitet; Björn Lundgren, SIFI; Anders Malmer, SLU; Ola Möller, Sida; Gunnar Köhlin, Göteborgs Universitet; Lisa Sennerby-Forsse, KSLA; Elisabeth Simelton, ICRAF; Johanna van Schaik Dernfalk, Formas; Dan Wilhelmsson, VR; Ingrid Öborn, ICRAF.

Slutsatser

CGIAR är med sina 15 forskningscenters en ledande internationell plattform för bekämpning av fattigdom, tryggad livsmedelsförsörjning och nutrition, samt förbättrade naturresurser och ekosystemtjänster: CGIAR Centers är verksamma i nära hundra låg- och medelinkomstländer och har ett omfattande samarbete med nationella och internationella organisationer. CGIAR:s forskningsprogram (CRPs) har långsiktiga, resultatorienterade mål till nytta för miljontals människor, med fokus på fattiga lantbrukare och de mest utsatta.

Givare ökar sin styrning av CGIAR:s finansiering: CGIAR:s givare finansierar verksamheten med ca 1 miljard USD per år, dels centralt via CGIAR Fund och dess tre "Windows", och dels direkt till CGIAR Centers via bilaterala projekt. De senare utgjorde 40 % av CGIAR:s inkomst under 2014 och 2015. Under senare år har CGIAR:s givare i hög grad styrt sina bidrag till CGIAR Fund till prioriterade CRPs, Window 2, eller specifika CGIAR Centers, Window 3. Kvarvarande basfinansiering, Window 1, använder Fonden till att finansiera de delar av CGIAR som andra givare valt att inte prioritera. År 2015 utgjorde Window 1 endast ca 13 % av CGIAR:s totala inkomst.

Sverige har ett långt samarbete med CGIAR: Sverige har en lång historia av engagemang med och finansiering av CGIAR-systemet och var ett av de 18 länder som 1971 stod bakom dess bildande. Kumulativt är Sverige ett av CGIAR:s tio viktigaste givarländer. Stödet utgår dels centralt till CGIAR Fund, dels via bilaterala projekt vid olika Centers. Under 8-årsperioden 2009–2016 bidrog Sverige med ca 1 128 miljoner SEK till CGIAR centralt (sedan 2010 via CGIAR Trust Fund). Sverige stöder normalt Fondens Window 1, dvs. medel utan restriktioner, och stödet saknar koppling till svenska prioriteringar, institutioner eller till den svenska resursbasen.

Sverige finansierar även, via Sida och UD, bilaterala projekt vid en rad CGIAR Centers och minst ett större program, nämligen Biosciences eastern and central Africa-International Livestock Research Institute (BecA-ILRI) Hub i Nairobi. Den Sverige-stödda portföljen vid fem CGIAR Centers uppgick till mer än 300 miljoner SEK under 10-årsperioden 2006–2016, varav ca 170 miljoner SEK gick till BecA-ILRI Hub. Dessa projekt kan utgöra kontaktytor mellan svenska institutioner och CGIAR och har bidragit till ökade samarbeten, inklusive formaliserade Memorandum of Understanding mellan flera CGIAR Centres och svenska universitet.

Låg medvetenhet om CGIAR: Generellt är CGIAR relativt okänt bland studenter och unga forskare vid svenska universitet. Få forskare utnyttjar de möjligheter till samarbete, partnerskap, fältarbete och tvärvetenskaplighet som CGIAR utgör. Sida- och UD-finansierade forskningsinsatser för samarbeten med CGIAR har haft positiva resultat, men har varit av engångskaraktär och utgör inga tydliga karriärvägar för unga forskare.

Svenskar verksamma inom CGIAR: De senaste åren har antalet svenskar som är anställda vid, eller på annat sätt engagerade inom CGIAR, ökat något och utgör knappt 1 % av CGIAR:s internationellt rekryterade personalstyrka och cirka 1 % av styrelseposterna. Mot bakgrund av Sveriges bidrag till CGIAR:s finansiering ligger antalet svenskar fortfarande på en låg nivå. Dessutom hittar få svenska masterstudenter och doktorander till CGIAR.

Svenska program för studenter intresserade av global utveckling: Genom Sida finansieras 500-800 kandidat- och masterstudenter via Minor Field Studies (MFS) varje år. Endast ett fåtal av dessa sker i samarbete med CGIAR Centers. Efter grundutbildning och MFS-uppdrag har universitet och högskolor svårigheter att fånga upp studenter som är intresserade av forskarutbildning med inriktning på globala utvecklingsfrågor. En bidragande orsak är att riktade finansieringsmekanismer för sådan forskarutbildning är otillräcklig och saknar kontinuitet.

Svenska resursbasprogram vid internationella organisationer: Sida finansierar Junior Professional Officers (JPO) inom FN, EU och andra internationella organisationer, samt Bilaterala Biträdande Experter (BBE) inom svenskt bistånd. Båda riktar sig mot biståndets aktörer, bilateralt och internationellt. Forskning omnämns inte alls. Forskarkompetens är inte heller meriterande vid tillsättning av JPO- och BBE-tjänster, då studier ej räknas som arbetslivserfarenhet. Detta har flera konsekvenser. Mycket få sådana tjänster placeras vid CGIAR Centers, och dessa är i regel inte uttalat forskningsinriktade. Personer med JPO- eller BBE-tjänst på meritlistan kan ha svårt att ta nästa steg i en internationell karriär p.g.a. avsaknad av doktorsexamen. Forskning och arbete inom biståndets internationella organisationer har blivit två olika "spår", med ringa flöde dem emellan. Trots att en doktorsgrad idag ofta krävs för att konkurrera om internationellt rekryterade tjänster på mellan- och högre nivå, inte bara inom CGIAR utan även inom FN-systemet, prioriterar inte svenska resursbasprogram en utveckling av sådan kompetens.

Rekommendationer

A. Säkerställ kontinuerlig och långsiktig finansiering av utvecklingsinriktad forskning inom hållbar global utveckling inom livsmedelsförsörjning, lantbruk och miljö.

Sida, UD, VR och Formas bör permanenta de punktvisa lyckade satsningar som gjorts på utvecklingsinriktad forskning, t.ex. vid SLU, Lunds Universitet, Göteborgs Universitet och Formas utlysning av postdoks vid CGIAR, samt även etablera kontinuerliga och långsiktiga finansieringsmekanismer som skapar synliga karriärvägar för studenter och unga forskare. CGIAR utgör en stark internationell partner till vilken sådana program kan kopplas.

B. Bredda nuvarande resursbasbegrepp till att innefatta forskarkompetens.

Forskning och forskarutbildning bör integreras i utvecklingen av resursbasen i Sverige. Detta skulle dels stärka svensk forskning inriktad på globala frågor, dels meritera individer för framtida internationella tjänster på mellan- och chefsnivå, och dels bidra till "beställarkompetens" vid svenska institutioner och myndigheter. Sida, UD, universitet och högskolor bör koordinera resursbasutveckling för en hållbar global utveckling inom matförsörjning, lantbruk och miljö. En koordinerad utvärdering av nuvarande resursbasprogram bör göras för att vägleda förändringsarbetet.

C. Konsolidera Sveriges satsningar på internationella tjänster så att kompetensuppbyggnad och karriärmöjligheter förstärks.

Vi rekommenderar en strategi för svensk internationell närvaro vid relevanta organisationer och forskningsinstitut som arbetar för hållbar global utveckling inom livsmedelsförsörjning, lantbruk och miljö. Med forskarkompetens som ett viktigt kriterium vid tillsättning, kan svenskfinansierade tjänster i högre grad placeras vid forskningsinstitutioner som CGIAR Centers. En starkare koppling till svenska institutioner skulle öka intresset för sådana tjänster, och återvändandet till svenska systemet, ofta efter korta förordnanden, skulle underlättas. Därmed kan också kunskaper, erfarenheter och nätverk vid dessa organisationer och institut bättre komma svenska systemet till del.

D. Tydliggör och intensifiera Sveriges insatser och internationella roll i arbetet för en hållbar global utveckling inom livsmedelsförsörjning, lantbruk och miljö.

Vi rekommenderar en förtydligad strategi för Sveriges roll för hållbar global utveckling inom livsmedelsförsörjning, lantbruk och miljö. Betydelsen av dessa frågor har ökat till följd av ett flertal internationella åtaganden med nationella förpliktelser, som Agenda 2030, Parisavtalet och andra mellanstatliga avtal. Relevanta departement som UD, Näringsdepartementet och Miljödepartementet bör förstärka sin personalkapacitet och prioritering av dessa frågor, och Sida bör uppgradera koordinering och beslutskraft gällande densamma. Med tanke på Sveriges stora investeringar i och långvariga samarbete med CGIAR, borde en ökad närvaro vid CGIAR vara ett första steg för ökad styrning och fokusering av Sveriges roll.

E. Förstärk strategier och verksamhet mot internationella utvecklingsmål hos universitet och högskolor.

Universitet och högskolor bör från ledningsnivå försäkra sig om att strategier för internationella utvecklingsfrågor får utrymme i grund- och forskarutbildning, samt i forskning och kompetensuppbyggnad. Dessa frågor bör i mycket högre grad integreras i den ordinarie verksamheten snarare än hanteras i särskilda kurser, sidoinitiativ eller projekt.

Lantbruk i fokus för global hållbar utveckling och ökad livsmedelsförsörjning

Prisökningar på basgrödor 2007–2008 ledde till protester, uppror och en matkris med global effekt. FN snabbinkallade en "High-level Conference on World Food Security" i juni 2008 för att hantera krisen. Fortsatt befolkningsökning, särskilt i Afrika där behovet av mat och bioenergi stiger snabbt, i kombination med ett globalt livsmedelssystem i förändring, riskerar ohållbart nyttjande av begränsade naturresurser – mark, vatten, biodiversitet – som kommande generationer kan få bära konsekvenserna av. Jord- och skogsbruk är vidare starkt kopplat till arbetet med att motverka och minska effekterna av klimatförändringar.

Ett svar på dessa utmaningar är de 17 globala Sustainable Development Goals (SDGs) som FN:s Generalförsamling fastställde i september 2015. För att uppnå dessa mål under kommande 15 år krävs omfattande insatser inom lantbrukssektorn. Flera av målen berör direkt jordbruk, skogsbruk, fiske och naturresurshushållning, och många är också indirekt kopplade till livsmedelsproduktion och livsmedelsförsörjning. CGIAR Centers arbetar sedan länge mer eller mindre mot alla SDGs, med specifikt fokus på minskad fattigdom, minskad hunger, förbättrad hälsa och jämlikhet, minskad klimat- och miljöpåverkan, samt att bidra till ett mer effektivt och hållbart jord- och skogsbruk. Ett intensivt arbete pågår nu i Sverige liksom i andra länder för att integrera dessa mål i nationell politik och internationellt utvecklingssamarbete. Här är samarbete med CGIAR en viktig möjlighet.

Parisavtalet från december 2015 är en legalt bindande global överenskommelse, där 195 länder enats om gemensamma målsättningar för att begränsa den globala uppvärmningen till under 2°C. Lantbruksfrågor intar en central plats i klimatarbetet, både vad gäller anpassning till en varmare värld, minskning av utsläpp av växthusgaser och bindande av växthusgaser i ekosystem. Kopplingen till SDGs är stark och framförallt småbrukare riskerar att drabbas hårt när klimateffekter påverkar vattentillgång och grödors växtzon. Riskerna för lokala, regionala och globala skördekatastrofer ökar, liksom brist på foder för betande djur. Stora omställningar och klimatanpassningar av produktionssystem kommer också att behövas.

Africa Union (AU) och New Partnership for Africa's Development (NEPAD) driver samtidigt frågan om lantbruk som drivkraft för ekonomisk transformering i Afrika, och deklarerade 2014 "the Year of Agriculture and Food Security in Africa". I rapporten "Agriculture in Africa: transformation and outlook" (NAPAD 2013) beskrivs fem prioriterade mål: att öka jordbruksproduktion, förbättra marknadens struktur och funktion, stimulera investeringar, förbättra tillgången till mat och nutrition, samt förbättra nyttjande och skötsel av naturresurser. Enligt AU-NEPAD kommer en intensifierad forskning att vara en viktig komponent för att uppnå dessa mål, t.ex. för att ta fram förbättrade växtsorter, bättre metoder och ny teknik, samt för att öka den individuella och institutionella kapaciteten inom Afrika. African Development Bank (AfDB) godkände i maj 2016 i sin tur strategin "Feed Africa: Strategy for Agricultural Transformation in Africa, 2016–2025", en mångmiljard-satsning på en konkurrenskraftig lantbrukssektor (African Development Bank Group 2016).

Alla dessa globala framtidsfrågor har placerat livsmedelsförsörjning och lantbruksfrågor högt på den globala agendan. Dessa komplexa problem kräver nya lösningar och ökade investeringar i forskning och kapacitetsutveckling för ett hållbart och mer produktivt lantbruk.

Utvecklingsforskning och svenskt forskningsstöd

Sverige har genom olika mekanismer bidragit till forskningssamarbeten och kapacitetsbyggnad inom lantbrukssektorn i många låg- och medelinkomstländer. På politisk nivå utgör Politiken för Global Utveckling (PGU) ett verktyg för Sveriges uppföljning av Agenda 2030 och dess 17 globala mål för hållbar utveckling. Forskning och kapacitetsutveckling intar en viktig plats:

“Sverige ska fortsatt vara en aktiv part i det internationella arbetet med tryggad livsmedelsförsörjning, bl.a. genom att främja en långsiktigt hållbar produktivitetsutveckling inom jordbruket i utvecklingsländer, anpassat till lokala förhållanden, och genom en stärkt högre lantbruksutbildning och forskning.”(Regeringskansliet 2016)

I linje därmed innehåller regeringens strategi för forskningssamarbete och forskning inom utvecklingssamarbetet 2015–2021 insatser som “stärker ländernas förmåga att genomföra forskarutbildningar av hög kvalitet, samt att utnyttja forskningsresultat i fattigdomsbekämpning och hållbar utveckling”. Strategin främjar också utvecklingsrelevant forskning av hög kvalitet i Sverige, samt kunskapsutbyte och samarbete mellan forskare i Sverige och i låginkomstländer. Utförandet av strategin är delegerat till Sida och Vetenskapsrådet.

Inom svenska universitet och institut får globala utvecklings- och miljöfrågor allt större utrymme. Vid Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU) ökade andelen publikationer med medförfattare från låginkomstländer och multilaterala utvecklingspartners från 9 % till 20 % under 15-årsperioden fram till 2015 (Malmer och Planting 2016). SLU Global bildades 2012 för att samordna och stärka SLU:s engagemang i globala frågor och samordna universitetets implementering av PGU. Vid Lunds Universitet (AFRINT-programmet) och Göteborgs Universitet (Environment for Development Initiative) finns viktiga grupper som arbetar med forskning och kapacitetsutveckling inom global utveckling, delvis/tidvis finansierade av Sida. Stockholm Resilience Centre (SRC) vid Stockholms Universitet (SU), och Stockholm Environment Institute (SEI) är andra viktiga aktörer inom svensk forskning och analys av relevans för livsmedelsförsörjning och hållbar utveckling. Inom skogs- och vattensektorerna finns aktörer som t.ex. Tankesmedjan för Internationella Skogsfrågor (SIFI), etablerat av Kungliga Skogs- och Lantbruksakademien (KSLA), och Global Water Partnership (GWP). Dessa och många andra svenska institutioner är viktiga instrument för analys och plantskolor för utveckling av spetskompetens inom specifika områden.

Svensk resursbasutveckling

Sveriges aktiva deltagande i forskning för global utveckling är beroende av att kompetent personal finns tillgänglig och kontinuerligt utökas och stärks via grundutbildning, forskarutbildning samt möjligheter till karriärvägar och meritering inom internationellt arbete. Många utbildningar inkluderar idag undervisning om global utveckling, och det stora intresset bland studenter för ämnet demonstrerades bland annat i bildandet av Centre for Environment and Development Studies (CEMUS) i början av 1990-talet. Det var ett samarbete mellan SLU och Uppsala Universitet på initiativ av studenter för att främja transdisciplinär forskning för utveckling, miljö och ett mer hållbart lantbruk globalt.

Sverige har sedan lång tid aktivt verkat för att bredda och utveckla den svenska resursbasen genom program för studenter och yngre nyutexaminerade, såsom Minor Field Studies (MFS), Junior Professional Officers (JPO) riktade mot FN och EU-organisationer, och internationella finansieringsinstitutioner, samt Bilaterala Biträdande Experter (BBE) vid främst biståndsorganisationer, ambassader och konsultbolag. Av dessa är det endast MFS, som oftast utförs som examensarbete för kandidat - eller magisterexamen, som har som syfte att utveckla kompetens för utvecklingsforskning. Två positiva undantag var en engångsutlysning av CGIAR-JPOs under tidigt 2000-tal och forskningsrådet Formas och Sidas utlysning av postdoktjänster vid

CGIAR. Även om båda dessa satsningar haft ett positivt resultat, gör avsaknaden av kontinuitet att forskare tidigt i karriären inte kan planera för en karriär inom t.ex. CGIAR. JPO och BBE program men ser i stort ut som de gjorde för 25-30 år sedan, då en magisterexamen var en konkurrenskraftig utbildningsnivå (Levin 2009). Idag krävs ofta en doktorsexamen för att nå högre tjänster, inte bara inom CGIAR utan även inom FN-systemet. Sveriges nuvarande program för att utveckla den svenska resursbasen saknar dock en mekanism som leder till doktorsexamen. Och utan en doktorsexamen kan det vara svårt att konkurrera om tjänster på mellan- och högre nivå vid internationella organisationer.

Vetenskapsrådet (VR) har en årlig utlysning för utvecklingsforskning, och ibland förekommer riktade utlysningar, exempelvis med fokus mot ett särskilt land; såsom utlysningen för forskning om antibiotikaresistens i Indien 2015 och samutlysningen mellan Formas, Sida och Vetenskapsrådet för hållbar livsmedelsproduktion och konsumtion 2016. Övriga utlysningar vid Formas och Vetenskapsrådet står dock öppna för utvecklingsforskning i konkurrens med annan forskning. Huvudsökande för dessa typer av finansiering måste i de flesta fall vara anställda vid ett svenskt universitet/lärosäte, och internationellt samarbete är beroende av de huvudsökandes internationella kontaktnät. Finansieringen kan dock vara otillräcklig för ett internationellt doktorandprojekt. Vidare är projektfinansiering oftast 3-årig, medan det krävs 4-årig finansiering för antagning av doktorander vid svenska universitet, vilket vanligtvis kräver att universiteten måste förbinda sig att finansiera ett fjärde år. En doktorand som vill förlägga sin forskning vid ett CGIAR Center kan knappast räkna med sådant institutionellt stöd från det svenska universitetet.

Satsningar från Sida på kapacitetsutveckling vid universitet i låg- och medelinkomstländer har lett till att många utländska doktorander studerar vid svenska universitet, för att sedan återvända och hjälpa till att bygga upp resursbasen i sitt hemland. De akademiska nätverk som därmed skapats är av stort värde för fortsatt och ofta långvarigt forskningssamarbete.

Andra exempel på relevanta program är stipendie- och utbytesprogram vid Universitets- och Högskoleämbetet och det Sida-finansierade Linneaus-Palme Exchange Programme, samt Swedish Research Links Programme. Dessa stärker kontakterna mellan akademiska institutioner i Sverige och utvecklingsländer, och de två förstnämnda syftar till att ömsesidigt utveckla kompetens hos lärare och studenter i nord och syd. Programmen är inte riktade mot CGIAR och kan därför inte utnyttjas av den svenska resursbasen för att ta del av och lära av den internationella forskningen vid olika CGIAR centers.

Sveriges samarbete med CGIAR har beröringspunkter med alla dessa processer och program. En huvudfråga för denna rapport är att belysa behovet av att bygga en svensk resursbas för utvecklingsforskning med tonvikt på livsmedelsförsörjning och säkerhet, miljö och hållbar utveckling. Sådan kompetens kan på olika sätt öka Sveriges kontaktyta med CGIAR liksom med andra internationella "think tanks", vilket i sin tur gynnar forskningssamarbete på olika plan och Sveriges internationella närvaro. Sådan kompetens stödjer också andra samhällsfunktioner inom och utanför Sverige, där en högre akademisk examen är meriterande eller nödvändig för att konkurrera på en global arbetsmarknad, eller för att vara en kompetent partner vid internationella processer.

CGIAR

CGIAR är världens största globala partnerskap för forskning kring livsmedelssäkerhet och lantbruk. Dess arbete bidrar till globala ansträngningar för att bekämpa fattigdom, trygga livsmedelsförsörjning och nutrition, samt förbättra naturresurser och ekosystemtjänster.

CGIAR:s vision är en värld utan fattigdom, hunger och miljöförstöring. Dess uppdrag är: "to advance agricultural science and innovation to enable poor people, especially women, to

better nourish their families, and improve productivity and resilience so they can share in economic growth and manage natural resources in the face of climate change and other challenges.”(CGIAR 2016a).

CGIAR-systemet (CGIAR System) utgör en större enhet bestående av de olika CGIAR Centers, alla givarna (Funders), det styrande System Council, den operativa CGIAR System Organization, olika rådgivande organ (Advisor Bodies), och den forskning (CGIAR Research) som Centers tillsammans med olika partners utför.

15 CGIAR Centers

CGIAR består idag av 15 självständiga centers (Tabell 1.) som alla arbetar mot CGIAR:s gemensamma mål, med huvudkontor i 14 länder och forskning i 96 länder. Totalt har CGIAR vid slutet av 2016 ca 10 000 anställda, varav ca 2 000 personer är internationellt rekryterade (se Bilaga 3. CGIAR Historik). CGIAR har en årlig omsättning om nära 1 miljard USD. Inom CGIAR-systemet finns vidare ca 40 styrelser och kommittéer med omkring 400 förtroendeposter dock med vissa överlapp.

Tabell 1. Alla 15 CGIAR Centers 2016.

CGIAR Center	Huvudkontor
Africa Rice Centre	Cotonou, Benin
Bioversity International	Rom, Italien
Center for International Forestry Research (CIFOR)	Bogor, Indonesien
International Center for Tropical Agriculture (CIAT)	Cali, Colombia
International Center for Agricultural Research in the Dry Areas (ICARDA)	Beirut, Libanon
International Crops Research Institute for the Semi-Arid Tropics (ICRISAT)	Hyderabad, Indien
International Food Policy Research Institute (IFPRI)	Washington, USA
International Institute of Tropical Agriculture (IITA)	Ibadan, Nigeria
International Livestock Research Institute (ILRI)	Nairobi, Kenya
International Maize and Wheat Improvement Center (CIMMYT)	El Batán, Mexico
International Potato Center (CIP)	Lima, Peru
International Rice Research Institute (IRRI)	Los Baños, Filippinerna
International Water Management Institute (IWMI)	Battaramulla, Sri Lanka
World Agroforestry Centre (ICRAF)	Nairobi, Kenya
WorldFish	Penang, Malaysia

<http://www.cgiar.org/about-us/research-centers/>

Styrning av CGIAR

Sedan 2010 utgör de 15 CGIAR Centers ett joint venture, "Consortium of International Agricultural Research Centers", eller förkortat "CGIAR Consortium". En ny organisation och nytt regelverk för styrningen av konsortiet trädde i kraft 1 juli 2016 med följande enheter (se även Bilaga 3., Figur 5.):

- CGIAR System Council
- CGIAR System Organization
 - ✧ CGIAR System Management Board
 - ✧ CGIAR System Management Office - Executive Director
- General Assembly of the Centers
- Advisory Bodies
 - ✧ The Independent Science and Partnership Council (ISPC)
 - ✧ Independent Evaluation Arrangement (IEA)
 - ✧ Internal Audit Function
- Partnership Forum

CGIAR System Council är det beslutsfattande organet som har som uppgift att överse att CGIAR-systemet bibehåller sin relevans och kontinuerligt reviderar CGIAR:s strategi, mission och påverkan. Rådet har 20 röstande medlemmar, med 15 representanter från givarna och fem representanter från utvecklingsländer. Ansvarsområdet omfattar fem teman:

- Vision, Strategic Direction, and Advocacy
- Governance
- Partnership Engagement and Resource Mobilization
- Financial and Programmatic Performance
- Evaluations and Impact Assessment

CGIAR System Organization har som uppgift att tillsammans med CGIAR System Council ge vägledning och styra hela CGIAR-systemet. En viktig uppgift för System Organisation är att bistå och övervaka implementering av CGIAR:s övergripande strategi, CGIAR Strategy and Results Framework (SRF). CGIAR System Organization Management Board utgör styrelsen och CGIAR System Management Office är ansvarigt för det dagliga arbetet. Under ledning av Executive Director har kontoret en nyckelroll i att stötta samarbetet mellan alla aktörer i CGIAR-systemet så att målen i CGIAR:s SRF uppfylls.

General Assembly of Centers är ett forum där CGIAR Centers kan diskutera frågor relaterade till CGIAR System och CGIAR System Organisation. Bland uppdragen ingår att välja och godkänna medlemmar till System Management Board och representanter för Centers till System Council.

Det finns tre rådgivande organ, Advisory Bodies, som ger vägledning till System Council, System Organization och till de olika CGIAR Centers.

- Independent Science and Partnership Council (ISPC) är en oberoende permanent expertpanel som främstagerar som rådgivare till System Council angående vetenskaps- och forskningsfrågor.
- Independent Evaluation Arrangement (IEA) har som uppgift att förse System Council med objektiva utvärderingar av CGIAR:s forskning, CGIAR-systemets funktioner och struktur.
- Internal Audit Function bistår både System Council och System Management Board.

CGIAR:s Partnership Forum sammanför en brett sammansatt grupp av aktörer som alla på olika sätt stöttar CGIAR-systemet. De kan via detta forum uttrycka synpunkter på hur CGIAR-systemet fungerar. Ett specifikt uppdrag för detta forum är att identifiera pågående trender, signaler och risker på lokal, regional och global nivå relaterade till utvecklingsforskning i jordbrukssektorn.

En gemensam forskningsstrategi

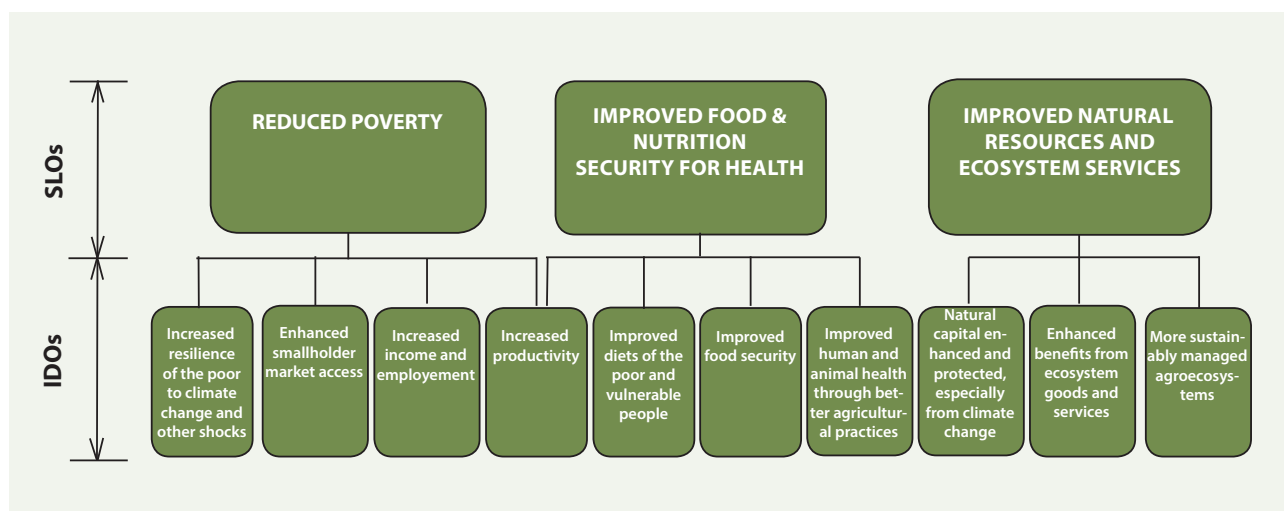
CGIAR:s forskning leds av dess strategi; CGIAR Strategy and Results Framework 2016–2030 (SRF) (CGIAR 2015b). CGIAR har tre övergripande mål (System Level Outcomes eller SLOs): 1.) minskad fattigdom, 2.) förbättrad livsmedelsförsörjning och nutrition för bättre hälsa, 3.) förbättrad status av naturresurser och ekosystemtjänster.

Strategin är resultatnriktad och har kvantifierbara indikatorer för delåret 2022 och slutåret 2030. Arbetet hos CGIAR och dess partners förväntas år 2030 bland annat ha resulterat i 100 miljoner färre fattiga människor, 150 miljoner färre människor som lider av hunger, och en minskning av arealen degenererad mark med 190 miljoner hektar. Dessa mål uppnås via tio delmål (Intermediate Development Outcomes eller IDOs) (Figur 1.), samt fyra gränsöverskridande delmål (IDOs) som täcker klimatförändringar, genusfrågor och ungdomar, policy och institutioner, samt kapacitetsutveckling. Varje delmål omfattar i sin tur två till fem under-delmål, till vilka den resultatorienterade forskningen bidrar.

CGIAR prioriterar åtta globala forskningsområden där CGIAR har komparativa fördelar:

- Genetisk förbättring av grödor, boskap, fisk och träd för ökad produktivitet, stresstålighet, näringsvärde eller resursanvändning.
- Jordbrukssystem som optimerar ekonomiska, sociala och miljömässiga tillgångar i fattiga områden.
- Genusfrågor och skapandet av möjligheter för kvinnor, ungdomar och marginaliserade grupper.
- Polity och institutioner som underlättar marknader och tillhandahållande av allmännyttiga produkter och tjänster för de fattiga.
- Naturresurser och ekosystemtjänster med fokus på produktiva ekosystem och landskap för att vända markdegenerering och öka produktiviteten.
- Nutrition och hälsa, med betoning på diversifierad diet, näringsinnehåll och säkerhet.
- Klimatsmart jordbruk för ökad klimatanpassning och minskad klimatpåverkan.
- Bevarandet och nyttjandet av den genetiska diversitet av växtsorter som CGIAR:s genbanker ansvarar för.

Figur 1. De tre huvudmålen (SLOs) och de tio delmålen (IDOs) i CGIAR:s strategi för perioden 2016–2030 (CGIAR's 2016 – 2030 Strategy and Results Framework (SRF)).

Forskningsstruktur med tolv forskningsprogram och tre plattformar

CGIAR-reformen 2010 genomfördes för att generera nya och framgångsrika forskningssamarbeten mellan de 15 CGIAR Centers och för att fokusera forskningen på områden där behoven är störst och effekten mest påtaglig. Forskningen bedrivs via CGIAR Research Programs (CRPs), som är gemensamt utvecklade och genomförda forskningsprogram där flera CGIAR Centers, men också externa partners, som t.ex. nationella forskningsinstitut, universitet och FAO, deltar.

Den första fasen löper mellan 2010/2011 och 2016 (se Bilaga 3.; CGIAR:s historik). Under den andra fasen 2017–2022 kommer CGIAR att verka via tolv nya CRPs samt tre globala plattformar. I portföljen ingår åtta forskningsprogram inom "Agri-Food Systems" för olika produktkategorier, och fyra globala integrerade program (Tabell 2.). Varje CRP är vidare uppdelat i mellan tre till sex olika flaggskepp (Flagships) med specifikt definierade forskningsfokus och resultat.

Finansieringen av CGIAR

Sedan den övergripande reformen av CGIAR år 2010 sker finansieringen av CGIAR dels via CGIAR Fund och dels via bilaterala bidrag från givare direkt till Centers. Vissa Centers har även egna intäkter, om än mycket måttliga.

CGIAR Fund

CGIAR Trust Fund (CGIAR Fund) bildades 2010 för att finansiera CGIAR:s forskning, ledd av CGIAR:s SRF. Stiftelsen förvaltas av Världsbanken. Varje givare kan avgöra om givna medel skall ges utan restriktioner eller styras till en specifik användning via CGIAR Funds tre s.k. fönster (Windows):

- Window 1 (W1) – medel utan restriktioner, som fonden fördelar till CRPs och använder till att täcka centrala kostnader.
- Window 2 (W2) – medel öronmärkta till specifika CRPs.
- Window 3 (W3) – medel öronmärkta till specifika CGIAR Centers.

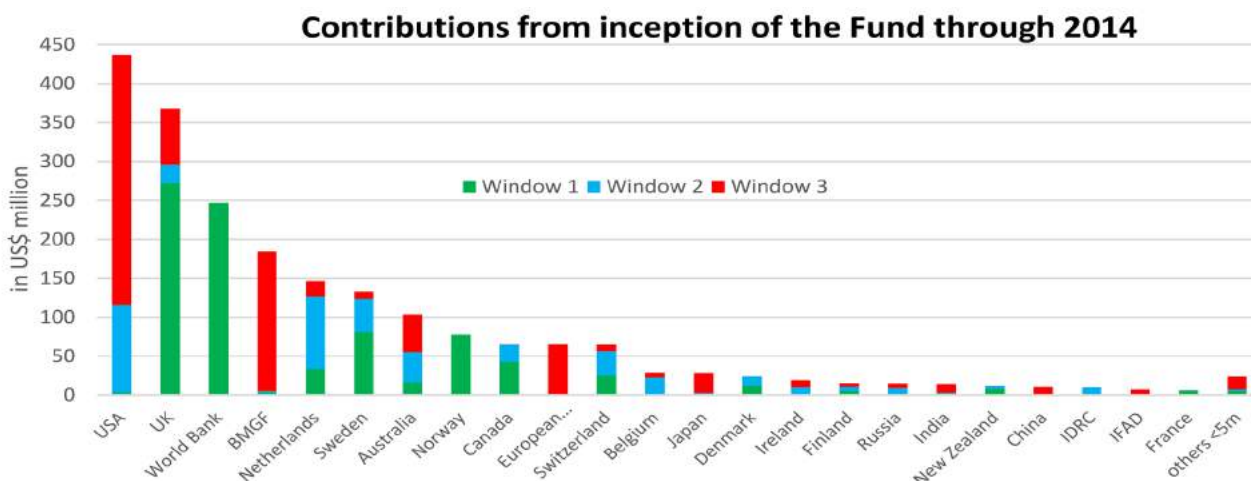
Om man ser till hela CGIAR Fund under perioden 2010–2014 var Sverige fjärde största givarnation efter USA, Storbritannien och Nederländerna. Storbritannien, Sverige och Norge bidrog mest till W1. USA, Australien, EU, samt Bill and Melinda Gates Foundation, öronmärkte nästan hela sitt stöd till specifika CRPs/Centres. Sverige gjorde det motsatta (Figur 2.). Av den totala finansieringen till CGIAR för 2015, 971 miljoner USD, utgjorde W1 13 % W2 14 % och W3 30 % (Figur 3.).

Tabell 2. Portföljen med CGIAR:s forskningsprogram (CRPs) under andra fasen 2017-2022 (Phase II). (CGIAR 2016b).

Agri-Food Systems CRPs	Lead Center
Fish, FISH	Worldfish
Forests, Trees and Agroforestry, FTA	CIFOR
Livestock, LIVESTOCK	ILRI
Maize, MAIZE	CIMMYT
Rice, RICE	IRRI
Roots, Tubers and Bananas, RTB	CIP
Wheat Agri-Food Systems, WHEAT	CIMMYT
Integrated CRPs	
Agriculture for Nutrition and Health, A4NH	IFPRI
Climate Change, Agriculture, and Food Security, CCAFS	CIAT
Policies, Institutions, & Markets, PIM	IFPRI
Water, Land and Ecosystems, WLE	IWMI
Platforms	
Genebanks	
Big Data Coordination	
Excellence in Breeding	

¹ Grain Legumes and Dryland Cereals är under beredning (oktober 2016). Beslut har ännu ej fattats.

Figur 2. Givare till CGIAR Fund: december 2010 till december 2014. (CGIAR 2015a)

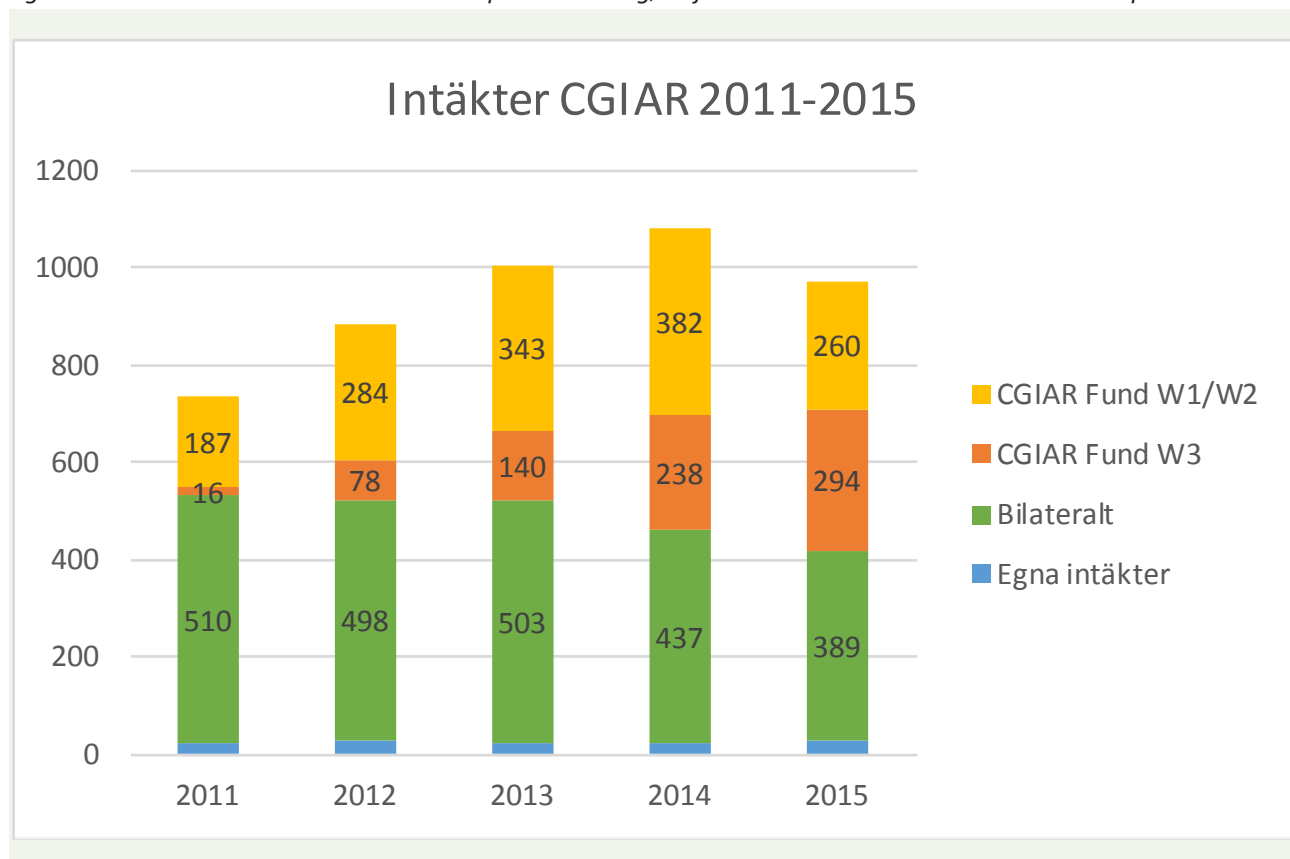

En kombination av medel från CGIAR Fund och bilateralt stöd

Pengar från givare till W1/W2 utgör den sammanlagda direkta finansieringen till olika CRPs, dvs. den finansiering som direkt styrs av ledningen för de olika forskningsprogrammen. Under perioden 2011–2015 uppgick denna finansiering till 25–35 % av CGIAR:s totala intäkter (Figur 3.). Varje CRP genomförs av flera CGIAR Centres gemensamt, i partnerskap med andra aktörer och under övergripande koordinering av ett Lead Centre (Tabell 2.). Detta Lead Centre kanaliserar finansiella W1/W2-resurser från CGIAR Fund till deltagande Centres och andra partners, baserat på överenskomna arbetsplaner och budgetar.

Det är viktigt att förstå att medel som går via CGIAR Fund, W1/W2 och W3 endast täcker en del av inkomsterna till CGIAR och CRPs. Bilaterala projekt till enskilda Centra utgör därmed en helt nödvändigt medfinansiering och utgör för de flesta Centers också merparten av finansieringen. Under perioden 2011–2015 uppgick det bilaterala stödet till CGIAR till mellan 40–70 % (Figur 3.).

Figur 3. Intäkter till CGIAR 2011-2015 fördelat på inkomstslag, miljoner USD. Källa: 2015 CGIAR Financial Report

Vissa givare, däribland Sverige, stöder både CGIAR Fund och bilaterala projekt. Andra, t.ex. Tyskland, ger inget till CGIAR Fund och prioriterar helt det senare alternativet. En givare kan därmed välja graden av styrning; om stödet skall ske via CGIAR Fund samt till vilket Window, alternativt till bilaterala projekt vid ett specifikt Center. En givare kan också bygga in kriterier, som t.ex. kopplingar till ett lands forskare och institutioner.

Ett enskilt Center har alltså intäkter, dels via de CRPs i vilka det deltar (W1&2), dels W3-medel öronmärkta till det egna Centret, samt också intäkter från bilaterala projekt. En viss egen inkomstbringande verksamhet kan tillkomma, men är oftast mycket liten. En mindre del av CGIAR centers inkomster går till aktiviteter utanför CRP-portföljen.

Trender

I samband med reformen 2010 – och som ett svar på livsmedelskrisen – ökades CGIAR:s inkomster väsentligt från 531 miljoner USD 2008 (innan reformen) till 735 miljoner USD 2011 (se Bilaga 3; CGIAR:s historik). Och 2014 överskred CGIAR:s inkomst för första gången en miljard USD (1 080 miljoner USD), en fördubbling på endast sex år. Den uppåtgående trenden bröts 2015 då inkomsterna minskade med 10 % till 971 miljoner USD. År 2016 minskar budgeten ytterligare något till följd av bl.a. ändrade växelkurser och givares omprioriteringar p.g.a. migrationskrisen.

Som kan ses i Figur 3 är den stora skillnaden över tid minskningen av bilateralt stöd, från nästan 70 % till 40 %, eller en minskning med 120 miljoner USD. Under hela perioden 2011–2015 har emellertid andelen av CGIAR:s finansiering som kommer via CGIAR Fund ökat; från 28 % 2011, till 57 % för både 2014 och 2015. Även om finansieringen från CGIAR fund minskade med 66 miljoner USD under 2015, så har CGIAR Fund alltså bibehållit sin betydelse. Samtidigt är det tydligt att givarna har valt att öka styrningen av hur deras bidrag skall användas. Under de fem år då CGIAR Fund funnits så har andelen som givits till Window 3—medel allokerade till ett specifikt Center—ökat från 8 till 53 %. Mellan 2014 och 2015 ökade den posten med 53 miljoner USD, medan CGIAR:s totala inkomster sjönk med 10 %.

Trots en avsevärd ökning av budgeten har finansieringen av CRPs och Centers via CGIAR Fund präglats av stor osäkerhet och oförutsägbarhet. Bland annat har utbetalningar skett sent under året. Omprioriteringar av biståndsmedel, t.ex. för att hantera flyktingfrågan, samt en starkare dollar har också fått konsekvenser för CRPs och Centers. Reformens mål att uppnå en långsiktig, stabil finansiering av CGIAR har därmed inte uppnåtts.

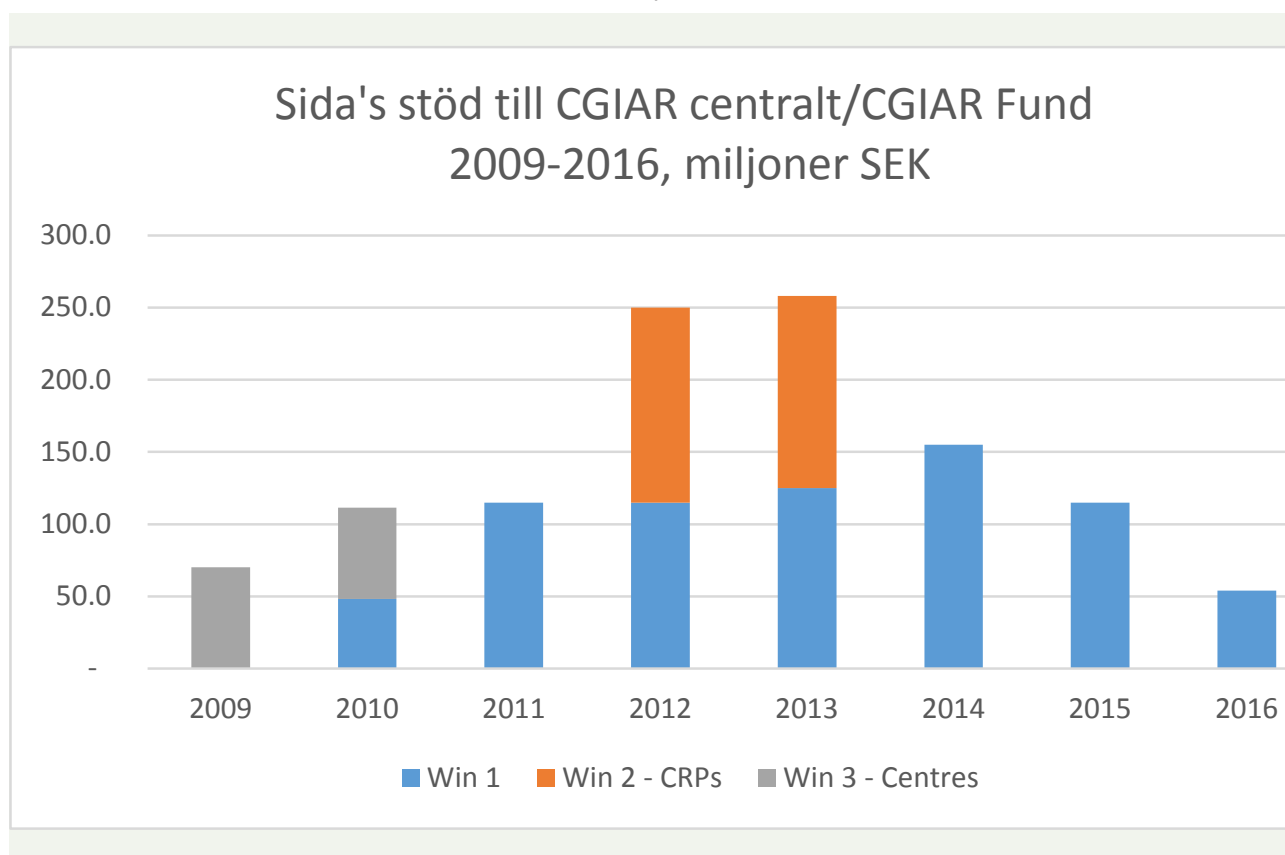
Så även om CGIAR:s totala inkomst uppgår till nära 1 miljard USD täcker CGIAR Funds W1&2, som alltså riktas direkt till CRPs, en mindre och sjunkande del. Det har skett stora nedskärningar i personal på många CGIAR Centers under de senaste två åren. Dessa har ofta motiverats med att W1/W2 fallit, vilket är korrekt, då denna del minskat både procentuellt och Realt. Under 2015 sjönk Centers inkomst från W1&2 med 122 miljoner USD jämfört året innan, och utgjorde endast 27 % av CGIAR:s totala inkomst (Figur 3.).

Emellertid uppgick den totala minskningen av medel till CGIAR, vilket även omfattar minskningen av medel via CGIAR Fund, endast med 11 % från 2014–2015. Minskningen av W1/W2 har därmed haft störst effekt på de Centers som har byggt sin forskningsfinansiering på CGIAR Fund medel till CRPs. Dessa CGIAR Centers är nu hårt pressade att generera andra intäkter, och de flesta räknar realistiskt med att endast ca 20 % av inkomsterna kan komma från W1&2.

Sverige och CGIAR

Sverige var ett av de 18 länder som stöttade bildandet av CGIAR 1971 och har via Sida/SAREC och UD sedan dess varit en aktiv partner och finansiär. För närvarande bereder Sveriges sitt fortsatta stöd till CGIAR med start 2018. Sverige bidrar både till finansiering av hela CGIAR-systemet via CGIAR Fund och av regionala och bilaterala projekt vid ett antal CGIAR Center. Svenska forskare, om än i mycket begränsat antal, återfinns bland CGIAR:s personal och som postdoks. Forskare vid svenska universitet och högskolor samarbetar i viss mån med kollegor inom CGIAR via forskningsprogram rörande lantbruk och genom att en del MFS-stipendiater, masterstudenter- och doktorander gör sitt fältarbete vid CGIAR-institut. Sverige påverkar också CGIAR via representation i styrelser och styrgrupper och via kontakter på politisk nivå. Ett återflöde av kunskap från CGIAR:s arbete och erfarenheterna från det internationella utvecklingsarbetet kan i sin tur påverka Sveriges politiska processer.

Figur 4. Sveriges finansiella stöd till CGIAR centralt 2009 och till CGIAR Fund 2010–2016. (Två betalningar på 40 miljoner SEK vardera förskottsbetalades under 2014 och 2015). (Källa: Philip Chiverton, Sida).

Sveriges finansiella stöd till CGIAR

Sedan starten 1971 intar Sverige en position bland de tio största givnationerna till CGIAR. Sveriges finansiella stöd går dels till CGIAR Fund (tidigare basstöd till CGIAR), dels till bilaterala projekt vid ett antal CGIAR Center via Sidas olika enheter. En utvärdering av stödet under 1987–1992 ger en god inblick i Sveriges tidiga samarbete med CGIAR (Lundgren et al 1994).

Fram till 2009 gav Sida ett årligt basstöd till CGIAR på ca 70 miljoner SEK per år, varav 63 miljoner SEK fördelades bland de 15 instituten, och 7 miljoner SEK till de dåvarande Challenge Programmes (t.ex. Harvest Plus). Övergångsåret 2010, då CRP-systemet startades, anslog Sverige 48 miljoner SEK extra till CGIAR Fund, via regeringens särskilda klimatekonomiska satsning inom utvecklingssamarbetet (Regeringen 2010). Detta kombinerat med basstödet lyfte Sveriges bidrag till en ny nivå i intervallet 115–125 miljoner SEK per år. Under 2012–2013 bidrog regeringens särskilda satsning

på livsmedelssäkerhet med sammanlagt 238 miljoner SEK extra, vilka öronmärktes till nio CRPs. 2016 sjönk siffran genom regeringens omprioriteringar i biståndet. Totalt under 8-årsperioden 2009–2016 bidrog Sverige med 1 128 miljoner SEK till CGIAR:s basfinansiering (Figur 4.).

Svenska bilaterala och regionala insatser vid CGIAR

Under perioden 2006 och framåt finansierade Sverige via UD och Sida en rad bilaterala eller regionala insatser direkt via flera CGIAR Centers, inklusive Bioversity International, CIFOR, ICRAF, IFPRI, ILRI och IWMI. Delvis utgör dessa insatser fortsättningen på långvariga engagemang och intresseområden, såsom stödet till agroforestry-forskning och utbildning vid ICRAF, vattenfrågor och kapacitetsbyggnad vid IWMI, samt husdjursfrågor vid ILRI.

Information om Sverigefinansierade bilaterala projekt aktiva under perioden 2006–2016 vid Bioversity, ICRAF, IFPRI, ILRI och IWMI presenteras i Bilaga 4. Totalt uppgick dessa bilaterala insatser till ca 310 miljoner SEK. Merparten av denna summa – 170 miljoner SEK – har investerats i Biosciences eastern and central Africa (Beca)-ILRI Hub; en plattform för jordbruksforskning och bioscience, under ILRI, Kenya, som syftar till kapacitetsbyggnad av nationella forskningsinstitut i Afrika. Flera svenska universitet och institut deltar som partners i denna forskning och kapacitetsbyggnad, inklusive Sveriges Lantbruksuniversitet, Lunds Universitet och Stockholm Environment Institute. Detta är därmed ett exempel på hur finansiellt stöd kan kopplas till institutionellt samarbete, vilket kan leda till många nya initiativ.

Sveriges bidrag i relation till CGIAR:s totala inkomster

CGIAR:s Financial Reports för åren 2011–2015 visar att Sverige bidrog med totalt 179,6 miljoner USD, 3,9 % av CGIAR:s inkomster från anslag. Av dessa utgick 23,8 % som projektmedel och 66,2 % via CGIAR Fund W1 & 2 (Tabell 3.). Bidraget till W1 & 2 var 136,8 miljoner USD, varav 94,4 miljoner USD till W1, medel utan restriktioner (Tabell 4.). Sverige är därmed en av de större givarna till CGIAR Fund W1 & 2. Det bör noteras att i motsats till vissa andra länder saknar Sveriges stöd till CGIAR en direkt koppling till svenska institutioner och personal.

Tabell 3. CGIAR Grants: intäkter, Sverige och totalt, för forskningsportföljen 2011–2015, miljoner USD.

Sveriges finansiering av CGIAR	2011	2012	2013	2014	2015	Total
CGIAR Fund W1 & 2, Sverige	23.9	38.2	39.5	21.9	13.3	136.8
CGIAR Fund W3, samt bilateralt, Sverige	4.0	11.0	8.9	12.1	6.9	42.8
Sverige, totalt	27.9	49.2	48.4	34.0	20.2	179.6
CGIAR Grant, totalt	713,0	860,0	986,0	1 057,0	943,0	4 559,0
Sveriges bidrag, % av CGIAR:s total intäkte	3,9%	5,7%	4,9%	3,2%	2,1%	3,9%

Källor: CGIAR Financial Reports för åren 2011-2015

Tabell 4. CGIAR Fund, Window 1 & 2, 2011-2015, miljoner USD

	2011	2012	2013	2014	2015	Total
CGIAR Fund W1 & 2, Sverige	23.9	38.2	39.5	21.9	13.3	136.8
CGIAR Fund W1 & 2, totalt	186	284	343	382	260	1,455.0
Sveriges bidrag till W1 & 2, %	12.8%	13.5%	11.5%	5.7%	5.1%	9.4%

Not: 2012 anslogs 20.5 mUSD till W2. 2013 anslogs 21.9 till W2. Övriga anslag till W1.

Källor: CGIAR Financial Reports för åren 2011-2015

Svenskar aktiva inom CGIAR under senaste decenniet

Anställda chefer, forskare och annan personal

Historiska data över antalet anställda vid/sekonderade till CGIAR med anknytning till Sverige är inte lätt tillgängliga då central databas saknas. Här avses personer inom den svenska resursbasen som varit eller är anställda inom CGIAR eller som gjort internships, masters- eller doktorandarbeten, eller postdoks där. Dock vet vi att antalet svenska forskare vid CGIAR historiskt har varit mycket lågt, trots Sveriges betydande finansiella stöd till CGIAR.

Sammanställaren av denna rapport, anställd inom CGIAR sedan 1998, har sällan mött andra svenskar inom CGIAR. Enligt Björn Lundgren, ICRAF:s Director General 1981-1991, saknades helt svenska sökande till cirka 130 internationella tjänster som ICRAF tillsatte under dessa tio år.

Under senare år har antalet svenskar anställda inom CGIAR dock ökat något, från en mycket låg

nivå. Vid en informell kartläggning i början av 2016 identifierade SIANI:s Expert Group 14 svenskar anställda vid sju CGIAR Centers, varav två i högsta ledande befattning, inklusive Peter Holmgren, Director General vid CIFOR och Ylva Hillbur, Deputy Director General, Research, IITA (Tabell 5.). Detta bör sättas i relation till att CGIAR totalt har ca 10 000 anställda 2016, varav drygt 2 000 internationellt rekryterade. Sverige står därmed för ca 0,7 % av CGIAR:s internationellt rekryterade personal, vilket kan jämföras med Sveriges finansiella bidrag, 3,9 % av CGIAR:s budget under perioden 2011–2015.

Tabell 5. Svenskar anställda vid CGIAR januari 2016.

Centre	Antal	I ledande befattning
ILRI	4	
ICRAF	3	1
CIFOR	2	1
IWMI	1	1
IFPRI	1	
Bioversity	1	
IITA	2	2
Totalt	14	5

Not: Listan är preliminär.

Denna ökning kan åtminstone delvis härledas till några få riktade insatser för resursbasutveckling i samarbete med CGIAR; en engångsutlysning av CGIAR-JPOs kring år 2000, Formas utlysningar för postdoks och forskarutbyte vid CGIAR, SLU:s satsning på CGIAR-samarbeten via egna utlysningar och ett UD-finansierat forskningsprogram. Detta har ökat kontaktytan med CGIAR och kan ha lett till att fler svenskar sökt och fått tjänster.

Styrelser och förtroendeposter

En genomgång av styrelser vid CGIAR Centers, CGIAR Consortium och av Steering/Advisory committees för CGIAR Research Programs visade att fyra personer med anknytning till Sverige innehar förtroendeposter vid CGIAR i juni 2016. Fullständig statistik över perioden 2006–2016 saknas, men åtminstone fem personer har tidigare innehaft poster i olika styrelser och styrgrupper (Tabell 6.).

Tabell 6. Personer med anknytning till Sverige vid CGIAR-styrelser och CGIAR Research Program "steering committees" 2016.

Center/CRP	Styrelseledamot/Styrgruppsmedlem 2016	Tidigare Styrelseledamot/Styrgruppsmedlem
CIFOR	Peter Holmgren, Director General, ex officio	Bo Bengtsson
CIP	Linley Chiwona-Karltun, Forskare, Institutionen för stad och land, SLU	
ICARDA		Carl-Gustaf Thornström, SLU
ICRAF	Lisa Sennerby Forsse, Preses, KLSA (Tidigare SLU Rektor, Formas Direktör General)	
IFPRI		Lisa Sennerby Forsse, Preses KLSA
ILRI		Jan Philipsson, SLU, Board of Trustees, ILRI (1999-2005)
Forests, Trees and Agroforestry (FTA)	Peter Holmgren, CIFOR DG	
Humidtropics	Magnus Jirstrom, Institutionen för kulturgeografi och ekonomisk geografi, Lunds Universitet	

Climate Change, Agriculture and Food Security (CCAFS)		Thomas Rosswall, Chairman, Research Council of Sida; Chair, Independent Science Panel, CCAFS (2011–2014); Chair, CGIAR - ESSP Steering Committee (2009–2010)
Independent Science and Partnership Council (ISPC)	Rodomiro Ortiz, SLU Nighisty Ghezae, IFS	Lisa Sennerby Forsse, Preses KLSA

Internationell utvecklingsforskning vid svenska universitet

Forskning i Sverige kring utvecklingsfrågor inom lantbruk- och miljö sker inte bara vid traditionella sektorinriktade institutioner utan även vid andra akademiska institutioner inom en rad discipliner. Omfattningen liksom antalet aktörer tycks ha ökat, vilket kan bero på att livsmedelsförsörjning och hållbart lantbruk är ett brett område som kräver både sektorsexpertis och tvärvetenskapliga samarbeten.

Viktiga aktörer inkluderar bl.a. SLU, Humangeografiska institutionen vid Lunds Universitet och Enheten för Miljöekonomi vid Göteborgs Universitet/Handelshögskolan. Stockholm Resilience Centre vid Stockholms Universitet och Stockholm Environment Institute (SEI) är andra viktiga organisationer. Många andra enheter vid olika högskolor, ej omnämnda här, är också livligt engagerade internationellt. Samarbetet mellan dessa aktörer har också ökat och en rad tvärvetenskapliga initiativ och nätverk innehåller medlemmar från ett stort antal institutioner.

Sida, och tidigare SAREC, har varit, och är, en viktig delfinansiär till vissa av dessa initiativ och nätverk. En utvärdering av SAREC:s stöd till svensk u-landsforskning 2006 rekommenderade att denna bör ökas av tre skäl: spridning av sådan forskning till "nya" universitet, samverkan mellan yngre forskare i Sverige och utvecklingsländer, och kompetens- och konkurrensargument som ökar "Sveriges konkurrenskraft både när det gäller att vinna internationellt utlysta forskningsanslag och befattningar i internationella biståndsorganisationer." (Daico et al 2006). Dessa rekommendationer är fortfarande i hög grad aktuella.

Andra initiativ finansieras av universiteten själva (exempelvis har SLU Global basanslag från SLU), och andra källor, inklusive internationella givare, forskningsråden Formas och Vetenskapsrådet osv.

Samarbete med CGIAR kan ingå som en del i dessa. Vid SLU har sådant samarbete ökat, dock från en låg nivå (Bilaga 5).

Nedan presenteras några viktiga initiativ inom utvecklingsforskning vid svenska universitet.

SLU Global

SLU Global bildades 2012 för att samordna och stärka SLU:s engagemang i globala frågor och för att samordna universitetets implementering av PGU. Basfinansiering om ca 7 miljoner SEK per år kommer från SLU centralt, medan andra specifika samarbeten finansieras externt. Innan SLU Global bildades hade SLU en intern satsning om 10 miljoner SEK på en engångsutlysning för forskare att samarbeta med CGIAR-institut. I samband med starten av utlysningen lyckades SLU bjuda in alla (!) CG-centers generaldirektörer till Ultuna för ett gemensamt möte. Utlysningen skedde 2008 för anslag om ca 1–1,5 miljoner SEK per ansökan under 2009–2010.

Regeringens särskilda satsning på livsmedelssäkerhet

Under ett antal år tilldelades SLU medel från regeringens särskilda satsning på livsmedelssäkerhet (Regeringskansliet 2010). Sammanlagt 75 miljoner SEK anslogs via UD: 40 miljoner SEK för 2011–2012, 15 miljoner SEK 2012–2013 och 20 miljoner SEK för 2013–2014. Anslaget finansierade forskning, utveckling samt utbildning i syfte att bidra till tryggare livsmedelsförsörjning i låg- och medelinkomstländer. Den senare delen av programmet fokuserade framför allt på Afrika söder om Sahara.

Programmet blev även en effektiv start för SLU Global. Exempelvis möjliggjorde den första insatsen om 40 miljoner SEK hela 24 forskningsprojekt i totalt 23 länder. Omfattande institutionella kontakter skapades, med 29 akademiska och 34 andra organisationer, inklusive CGIAR. Slutrapporten om det första anslaget informerar att 78 vetenskapliga artiklar, 60 examensarbeten, samt kapacitetshöjande kurser och workshops producerades (Hansson et al 2015).

Sammantaget bidrog de tre UD-insatserna till kraftigt ökat samarbete mellan SLU och CGIAR (samarbete med bortåt tio CGIAR Centers, samt ICIPE - the International Centre for Insect Physiology and Ecology). Fem står idag för merparten av samarbetet: CIAT, CIFOR, ICRAF, IITA och ILRI. De ökade kontaktytorna har lett till mer samarbete, gemensamma publikationer, och partnerskap i gemensamma ansökningar. Under tiden har även antalet svenska forskare inom CGIAR ökat och UD:s särskilda satsning har spelat en tydlig katalyserande roll. Exempelvis inbjöds SLU av ILRI som medsökande i en ansökan inför fas II av CGIAR Research Programs, ett synligt tecken på att SLU är en partner att räkna med internationellt.

Efter 2013 delegerade UD administration av regeringens särskilda satsning på livsmedelssäkerhet till Sida. I stället för att, som tidigare, stödja specifika insatser vid svenska institutioner valde Sida att anslå 100 miljoner SEK till CGIAR:s basanslag, utan direkt svensk koppling. Skillnaderna i angreppssätt var påtaglig. I ena fallet katalyserades forskningssamarbete, sampublicering och kapacitetsutveckling både i Sverige och hos partnerorganisationer, och skapade bestående kontaktytor och andra "spin-off" effekter. Det andra fallet var ett rent budgetstöd utan sidoeffekter vad gäller kontakter mellan svenska institutioner och CGIAR. Som en reaktion på detta inledde Sidas referensgrupp för CGIAR en diskussion som efter cirka två år ledde till AgriFoSe 2030 – programmet, se nästa sektion.

Agriculture for Food Security 2030 (AgriFoSe2030)

Sedan november 2015 koordinerar SLU Global ett nytt initiativ: "Agriculture for Food Security-translating science into policy and development" (AgriFoSe2030), vilket genomförs gemensamt av SLU, Lunds Universitet, Göteborgs Universitet och SEI. Programmet finansieras av Sida med 60 miljoner SEK över fyra år och är direkt kopplat till SDG mål 2: Avskaffa hunger, uppnå tryggad livsmedelsförsörjning, uppnå en bättre kosthållning och främja ett hållbart jordbruk (SLU 2016).

AgriFoSe2030 innehåller en rad aktiviteter för att via vetenskapsbaserad information verka för bättre policies och förbättrade metoder för småbrukare i låginkomstländer. Forskning är inte det primära fokuset för programmet. Vid genomförandet utnyttjas samtidigt det nätverk som byggts upp vid tidigare och pågående svenska insatser, såsom bilateralt samarbete med universiteten och stödet till CGIAR.

AgriFoSe arbetar inom fyra multidisciplinära teman:

1. Social and economic dimensions of smallholder based agriculture and food security (leds av Indent Lunds Universitet).

2. Multifunctional landscapes in agriculture (Göteborgs Universitet).
3. Increased productivity and diversity in smallholder cropping systems (SLU).
4. Livestock-keeping among smallholders for a nutritious diet and increased food security (SLU).

Lunds Universitet

AFRINT-programmet

Humangeografiska institutionen vid Lunds Universitet (LU) har genom AFRINT-programmet arbetat med afrikanska småbönder sedan 2002. AFRINT är ett interdisciplinärt jämförande projekt i initialt nio, nu sex länder, i Afrika söder om Sahara. Projektet arbetar på hushållsnivå för att studera möjligheterna till en ny "Green Revolution" (fas I), förändringsmönster och policy (fas II), och länkar mellan jordbruk och andra sektorer, samt genusfrågor.

Idag arbetar 20 seniora forskare i programmet. Det har funnits flera faser av programmet, varav fas I och II stöddes av SAREC och Sida. Detta var värdefullt då det kopplade afrikanska forskare till projektet och möjliggjorde fältarbete.

I fas III lyckades LU ej få Sida-finansiering, kanske för att intresset för jordbruksfrågor minskat. Idag finansieras programmet till hälften av svenska medel, till hälften av utländska (bl.a. ett anslag från Department for International Development (DFID)/Economic and Social Research Council).

Programmet har inneburit utökad kontaktyta och kredibilitet för LU. Exempelvis ingick LU i ett konsortium med CIRAD om en stor ansökan, som dock ej finansierades.

CGIAR-samarbete

Samarbetet med CGIAR är begränsat. En alumnus har anställts på IFPRI, men i och med att personen ej har forskarutbildning är det svårt att komma vidare bortom administrativa sysslor. Liksom i många andra akademiska och internationella organisationer är avsaknad av doktorsgrad ett hinder för avancemang. Ytterligare en alumnus har fått Formas postdok-stipendium för att arbeta på IITA/IFPRI.

Enligt Prof. Magnus Jirström, som även är medlem i CRP Humidtropics Advisory Board, har AFRINT haft visst samarbete med ILRI. Han anser dock att det borde varit mer samarbete och kontaktytor med CGIAR där det produceras toppforskning. Det hade varit bra att få fler unga forskare att känna på den miljön för att veta vad som krävs för att konkurrera.

MSc Development and management

LU:s Master in Development and Management är Sveriges mest attraktiva MSc-program. Fyrtio studenter, varav 5–7 svenska, tas in bland 1 200 sökande. En termin i fält stöddes tidigare av Sida under tre år, men inte numera. Idag måste studenter själva finansiera fältdelen. Alumnis band med Sverige är också en resursbas, och LU har en aktiv alumniförening.

Doktorandstudier

Lunds Universitet har runt 100 sökande på varje doktorandtjänst, av vilka en handfull är inom lantbrukssektorn varje år. Många forskar på genusfrågor, jämlikhet, miljö etc. (gamla käpphästar), men kopplingen till lantbruksfrågor är ofta svag. Det är problematiskt att få fram talanger som jobbar med lantbruksfrågor, och de som kommer fram är mestadels från SLU. 'Vi missar dem från andra universitet', enligt Jirström.

Ekonomisk och social forskning kring lantbruksfrågor behöver stärkas. Jirström anser att Sverige i internationella sammanhang är underrepresenterat vad gäller ekonomisk och social forskning, och jämför t.ex. med amerikanska universitet eller med Wageningen University.

Jirström noterar avslutningsvis att:

- Ett MFS kräver ofta medfinansiering då det idag endast är 27 000 SEK.
- Jord- och lantbruksfrågor väcker inte intresse idag. I samhället har Sida och UD en roll att förklara och medvetandegöra vilken roll dessa frågor har globalt.
- Lantbrukskompetensen på Sida har minskat.
- Formas utlysningar (CGIAR mobility-postdoc) är oregelbundna och går ej att planera för. Jirström anser att man borde satsa mer på den typen av program.

Göteborgs Universitet

Enheten för miljöekonomi på Handelshögskolan vid Göteborgs Universitet bedriver forskning inom miljö, klimat, naturresurser och hållbar utveckling. Man använder miljöekonomisk analys som ett verktyg för att ta fram riktlinjer och informera politikerna om långsiktigt utnyttjande av naturresurser.

Environment for Development Initiative (EfD)

Det internationella samarbetet är omfattande och ofta multidisciplinärt. Inom Environment for Development Initiative (EfD), som etablerades 2007 och som finansieras bl.a. av Sida och Göteborgs Universitet, stöds en uppbyggnad av kapacitet för miljöekonomi via miljöekonomiska centra för tillämpad forskning, utbildning, och rådgivning till beslutsfattare. EfD:s nätverk omfattar miljöekonomicentra vid universitet i Centralamerika, Chile, Etiopien, Kenya, Kina, Sydafrika, Tanzania och USA. Colombia och Vietnam har tillkommit på senare tid. Cirka 300 publikationer har producerats inom EfD.

EfD har identifierat fyra brister som programmet söker åtgärda: 1. Kapacitetsgap inom miljöekonomi och behov att institutionalisera ämnet inom akademiska institutioner; 2. Kunskapsgap beträffande sambanden miljö–ekonomi, samt policy-relevant forskning.; 3. Kommunicera forskning till beslutsfattare; 4. Institutionsbyggnad. EfD har begränsat samarbete med CGIAR eftersom de anser att det inte är förenligt med huvudsyftet att bygga lokala institutioner för miljöekonomi.

Doktorandutbildning för utvecklingsforskning

Det är viktigt att notera att osäker projektf finansiering försvårar doktorandutbildning idag, då det krävs fyra års finansiering från start för att tas in på en doktorandutbildning. Kortsiktig projektf finansiering kan alltså inte användas till doktorandutbildning.

Ett PhD-program inom Global Change and Climate Economics tar in 4-6 doktorander vartannat år. Dessutom finansierar Sida cirka fem doktorander från EfD:s samarbetsländer. Det är ett väletablerat program.

Gunnar Köhlin vid Göteborgs Universitet rekommenderar att Sida satsar medel på doktorandtjänster, utlysta via VR. 'Detta vore en fantastisk bra investering'. Även postdok är en väldigt viktig pusselbit i en internationell karriärväg, men han anser att sådana kanske inte borde begränsas till CGIAR-institutioner.

Svensk finansiering och svenska utlysningar

Kapacitetsbyggnad för svensk forskarkompetens för internationellt lantbruk och miljö sker idag till största delen via universitetens licentiat- och doktorandutbildningar, samt via möjligheter till postdok-placeringar internationellt. Finansiering sker via utlysningar från bl.a. forskningsrådet Formas och VR, men även via specifika insatser via UD och Sida. Information om utlysningar och intresse för utvecklingsforskning vid Formas och VR presenteras i Bilaga 6.

Värt att notera är att det idag saknas ett stående resursbasprogram för utveckling av forskningskapacitet inom detta område. Rekrytering av svenska doktorander inriktade på utvecklingsforskning blir svår då finansiering via forskningsråden inte är tillräcklig för att täcka omkostnader under perioder utomlands. Ofta är också finansieringen treårig – det krävs fyraårig finansiering för antagning av doktorander vid svenska universitet.

Huvudsökande till utlysningar vid svenska forskningsråd måste i de flesta fall vara anställda vid ett svenskt universitet/lärosäte, och internationellt samarbete är beroende av de huvudsökandes internationella kontaktnät. Detta medför att svenskar anställda utomlands (t.ex. CGIAR) inte kan förvalta en ansökan eller leda Sverige-finansierade projekt. Återkopplingen från den svenska resursbasen utomlands till svenska institut försvåras därmed.

Andra givare har öppnare kriterier, exempelvis United States Agency for International Development (USAID) som godtar ansökningar från amerikaner inom CGIAR. En liknande förändring skulle göra det möjligt för svenska forskare inom CGIAR att direkt söka svenska medel i samarbete med svenskt universitet, för att anställa doktorander och stärka banden mellan forskning i Sverige och CGIAR.

Flera länder stöder CGIAR Centra genom finansiering av tjänster, såsom Frankrike och Tyskland. En mer detaljerad bild av Tysklands modell för stöd till CGIAR och för resursbasutveckling ges i Bilaga 7.

En aspekt av att förenkla samarbeten mellan utlandsbaserade svenska forskare och svenska institut är att de utlandsbaserade annars riskerar att tappa kopplingen till svenska universitet, vilket kan försvåra situationen vid hemvändande. Detta kan leda till att färre blir benägna att söka sig utomlands, och även leda till att resurser från hemvändare inte tas tillvara.

Resursbasutveckling: från student till internationell expert

Ett genomgående tema vid intervjuer, möten och litteraturstudier som föregått denna rapport är att uppbyggnaden av svensk forskningskapacitet inte är en prioriterad del av Sveriges s.k. resursbasutveckling för arbete inom internationellt utvecklingsarbete. Vanliga observationer är:

- För den forskningsintresserade finns ett gap efter det populära MFS-programmet. Det saknas synliga, tydliga karriärvägar för att ta nästa steg mot en högre akademisk examen med internationell inriktning.
- JPO-programmet vänder sig inte till forskare (med undantag av en engångsutlysning av en omgång CGIAR-JPOs tidigt 2000-tal).
- Forskning är inte heller meriterande vid ansökan om JPO-tjänst till FN eller liknande organisationer. Programmet har oftast en åldersgräns och kräver max 3–4 års relevant arbetslivserfarenhet.

- BBE-programmet har i allt större omfattning kommit att fokusera på placeringar vid ambassader, och med fokus på statsvetenskap. Tidigare BBE-placeringar hos konsulter har i stort upphört, bl.a. till följd av ändrade former för genomförande av bilaterala projekt.
- Få doktorandtjänster inriktade på globala utvecklingsfrågor finns att söka vid svenska universitet för dem som är intresserade av en forsknings- och/eller internationell karriär.

I Bilaga 8 görs en genomgång av nuvarande politik för resursbasutveckling.

Snabbenkät till svenskar inom/i nära samarbete med CGIAR

I maj 2016 gjorde SIANI:s expertgrupp en snabbenkät riktad till svenskar inom CGIAR/i nära samarbete med CGIAR-systemet. Vi var bland annat intresserade av att få denna grupps perspektiv på karriärvägar som lett till nuvarande CGIAR-engagemang inklusive resursbasprogram och högre akademisk examen. Vi ville få en bild av hur samarbetet Sverige–CGIAR ser ut, vad som fungerar och vad som bör förbättras inom tre områden: finansiering, personal och samarbete/kunskapsöverföring.

Eftersom relativt få svenskar arbetar inom CGIAR-sfären var underlaget för enkäten litet. Elva svar inkom, varav sex arbetade vid CGIAR, tre vid svenskt universitet/forskningsinstitut och två med en officiellt delad tjänst på CGIAR/svenskt institut. En person hade annan tjänst. Åtta enkätdeltagare hade naturvetenskaplig utbildning och tre samhällsvetenskaplig. Fem av de åtta med tjänst vid CGIAR hade arbetat där under 1–3 år, två under 4–6 år och en över 10 års tid. Detaljerade svar återfinns i Bilaga 9.

Definitioner och förkortningar

AU	Africa Union
AfDB	African Development Bank
BBE	Bilaterala Biträdande Experter
BecA-ILRI	Biosciences eastern and central Africa-International Livestock Research Institute
CEMUS	Centre for Environment and Development Studies
CIM	Centre for International Migration and Development
CGIAR	Ursprungligen en förkortning för "Consultative Group for International Agricultural Research"
CRPs	CGIAR Research Programs
CBD	Convention on Biological Diversity
GIZ	Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit
DFID	Department for International Development
EfD	Environment for Development Initiative
BMZ	Federal Ministry for Economic Cooperation and Development
FAO	Food and Agriculture Organization of the United Nations
GWP	Global Water Partnership
IEA	Independent Evaluation Arrangement
ISPC	Independent Science and Partnership Council
IDOs	Intermediate Development Outcomes
ICIPE	International Centre for Insect Physiology and Ecology
ISARB	International Swedish Agricultural Resource Base
JPO	Junior Professional Officers
KSLA	Kungliga Skogs- och Lantbruksakademien
LU	Lunds Universitet
MFS	Minor Field Studies
NEPAD	New Partnership for Africa's Development
PGU	Politiken för Global Utveckling
RK	Regeringskansliet
SEI	Stockholm Environment Institute
SRC	Stockholm Resilience Centre
SU	Stockholms Universitet
SDG	Sustainable Development Goal
SLU	Sveriges Lantbruksuniversitet
SIANI	Swedish International Agricultural Network Initiative
SSEESS	Swedish Secretariat for Environmental Earth System Sciences
SLO	System Level Outcome
SIFI	Tankesmedjan för Internationella Skogsfrågor
UNCCD	United Nations Convention on Combatting Desertification
UNEP	United Nations Development Programme
USAID	United States Agency for International Development
WB	Världsbanken
VR	Vetenskapsrådet

Referenser

African Development Bank Group 2016. Feed Africa. Strategy for agricultural transformation in Africa 2016–2025. African Development Bank Group, Abidjan, Côte d'Ivoire

Anger J, Oskarsson B, Grundström M 2014. Översyn av utbildningsprogram inom Sidas uppdrag för resursbasutveckling. Steg 2 - Bilateral Biträdande Expert. Slutrapport 2014-02-10. Indvelop AB.

CGIAR: 2011. The CGIAR at 40 and beyond. Impacts that matter for the poor and the planet.

CGIAR 2012. The CGIAR at 40. Institutional evolution of the world's premier agricultural research network.

CGIAR 2015a. The CGIAR Fund. Securing investments for a food secure future. (May 2015).

CGIAR 2015b. CGIAR Strategy and Results Framework 2016-2030 (SRF 2016-2030), version 18 May 2015.

CGIAR 2016a. CGIAR Strategy and Results Framework 2016-2030.

CGIAR 2016b. *CGIAR Research Programs and Platforms: Revised full proposals submitted for review* www.cgiar.org/our-strategy/second-call-for-cgiar-research-programs/. Hämtat 5 november 2016.

CGIAR 2016c. *CGIAR Financial Reports*. <http://www.cgiar.org/resources/cgiar-financial-reports/>. Hämtat 5 november 2016.

CGIAR 2016d. *Our programmes*. <http://www.cgiar.org/about-us/our-programs>. Hämtat 5 november 2016.

Deiaco E, Högberg A, Svensson B. 2006. SAREC:s stöd till svensk u-landsforskning. Sida Evaluation 06/27. Sida, Sekretariatet för utvärdering och intern revision.

Formas 2006. Årsredovisning 2005. Formas Rapport 1:2006, Stockholm.

Formas 2016. *Internationellt samarbete*. www.formas.se/sv/Internationellt/. Hämtat 5 november 2016.

Hansson L, Planting M, Uggla A. (editors) 2015. Innovative Doctoral Education for Global Food Security 2013-2014. A Swedish Government Initiative. SLU Global, Uppsala.

Internationella programkontoret. Linnaeus-Palme. Guidelines for the 2013-2014 and 2013-2015 academic years.

Klocker Larsen R, Osbeck M, King C, Powell N and Virgin I. 2009. Inception report SIANI. SEI. Lewin E. 2009. Training for a Career in International Development - an Evaluation of the JPO, BBE, JED and SARC Programmes. Sida Review 2009:06. Sida.

Lundgren B, Brink P, Birgegaard LE, Ericsson G, Khalili M. 1994. Swedish support to the Consultative Group on International Agricultural Research (CGIAR): a quinquennial review, 1987-1992. Stockholm: Swedish Agency for Research Cooperation with Developing Countries (Styr. för u-landsforskning) (SAREC). Evaluations/SAREC, 1994:1

Malmer A, Planting M. (editors). 2016. SLU Global Annual Report 2015. SLU-Global Report 8, 2016
NEPAD. 2013. African agriculture, transformation and outlook. NEPAD, November 2013, 72 p.

Regeringen 2010. Bidrag till Consultative Group on International Agricultural Research (CGIAR).
Regeringsbeslut III:4 2010-01-28. Utrikesdepartementet.

Regeringskansliet 2010. Bidrag till SLU inom ramen för regeringens särskilda satsning på
livsmedelsförsörjning år 2010.

Regeringskansliet 2013. Resultatstrategi för kapacitetsutveckling och utbyten 2014-2017. Bilaga
till regeringsbeslut 2013-12-19.

Regeringskansliet 2014. Strategiför forskningssamarbete och forskning inom utvecklingssamarbetet
2015 – 2021.

Regeringskansliet 2016. Politiken för global utveckling i genomförandet av Agenda 2030.
Regeringens skrivelse 2015/16:182.

Sida 2009. Sidas råd för utvecklingsforskning. Information till sökande 2010. Sida. Avdelningen för
forskningssamarbete. Stockholm.

SLU 2016. *AgriFoSe2030 - Agriculture for Food Security*. www.slu.se/agrifose. Hämtat 5 november
2016.

Universitets- och högskolerådet 2016a. *Minor Field Studies*. [www.studera.nu/studera-utomlands/
utbytesprogram/minor-field-studies-mfs/](http://www.studera.nu/studera-utomlands/utbytesprogram/minor-field-studies-mfs/). Hämtat 5 november 2016.

Universitets- och högskolerådet 2016b. *Linnaeus – Palme*. [www.utbyten.se/Global/program/
linnaeuspalme/faktablad_LP_se_2014.pdf](http://www.utbyten.se/Global/program/linnaeuspalme/faktablad_LP_se_2014.pdf). Hämtat 6 november 2016.

Vetenskapsrådet 2016. *Om Vetenskapsrådet*. [http://www.vr.se/
omvetenskapsradet.4.b3ca0f810bf51c922780002034.html](http://www.vr.se/omvetenskapsradet.4.b3ca0f810bf51c922780002034.html). Hämtat 5 november 2016.

Bilaga 1. Uppdragsbeskrivning

TOR SIANI CGIAR Expert Group Sverige i CGIAR: Rapport

Vår grupp kommer att ta fram en rapport som fokuserar på hur Sverige stöder och samarbetar med CGIAR, med speciellt fokus på forskningen, den svenska resursbasen, och Sverige-CGIAR forskningssamarbeten. Vi kommer att se både bakåt, och ge idéer för hur olika aspekter kan förbättras i framtiden.

Arbetet ingår i Swedish International Agricultural Network Initiative (SIANI) som genomförs under 2016.

Rapporten om Sverige i CGIAR är ett bakgrundsdokument för en vidare dialog om bl.a.:

- Hur svenska forskare och forskningsorganisationer kan stärka sitt samarbete med CGIAR inom områden som global livsmedelssäkerhet, nutrition och anpassning till accelererande klimatförändringar.
- Hur Sverige kan attrahera och utveckla kompetens hos unga forskare inom dessa områden av global betydelse.
- Hur svensk jordbruks- och miljöforskning kan bidra till att genomföra Sveriges åtaganden internationellt, t.ex. the 2030 Agenda for Sustainable Development, och FN-konventioner såsom Convention on Biological Diversity (CBD) och UN Convention on Combating Desertification (UNCCD).

Arbetet genomförs i tre steg:

- Maj-juni: Konsultstudie och preparering av utkast av rapport
- Juni (13-16?): Möte i Stockholm för att presentera och diskutera utkastet av rapporten med en mindre arbetsgrupp och SIDA, samt konsultation med nyckelorganisationer som KSLA, Formas, UD, etc.
- Augusti 25-26: Presentation av slutrapport, samt samtal och debatt runt denna.

Uppdragets olika delar

1. Kartläggning av Sveriges finansiering till CGIAR

- Direkta pengar till CGIAR den senaste 10-årsperioden (före och efter CGIAR reformen)
 - Stöd till CGIAR centralt innan CGIAR-reformen
 - Stöd via CGIAR Fund, riktade eller ej (W1/W2 eller W3)
 - Direktfinansiering till CGIAR Centers/CRPs (ej via CGIAR Fund)

2. Direktiv och mekanismer för att stärka svensk involvering i CGIAR, t.ex. svensk resursbas

- Olika tjänster (antal nya per år, antal år per tjänst, tjänstebeskrivning)
 - BBE
 - JPO
 - Utlysningar forskningsmedel för tjänster vid/projektsamarbete med CGIAR (t.ex. Formas, SAREC, etc.)
 - Andra tjänster, dvs. doktorandtjänster, postdoktjänster
 - MFS riktade till CGIAR (om funnits styrning)

3. Kartläggning av svenskar som är, eller har varit, aktiva inom CGIAR under senaste decenniet
 - Anställningar, som chefer, forskare, eller annan personal
 - Utnämning till styrelser, eller annan förtroendepost
 - Uppdrag, så som utvärderingar eller strategiformulering etc.
 - Forskare vid svenska institutioner med forskningssamarbete/annan roll inom CGIAR, exempelvis forskningsledare, doktorander, CRP Flagship Leaders,
4. Dokumentering och jämförelse av modeller för hur andra länder styr sin finansiering till, och forskningssamarbete med, CGIAR. Ett antal relevant exempel, t.ex. de största nationella givarna:
 - USA
 - Storbritannien
 - Nederländerna
 - Australien
 - Norge
 - Canada
 - Schweiz
 - Tyskland (ger inget till CGIAR fund, men ger pengar till CGIAR direkt)

Produkter och andra “deliverables”

1. Interaktion med SIANI CGIAR Expert Group
2. Presentation inför SIDA
3. Rapport enligt punkterna 1-4 ovan

Bilaga 2. Intervjuer, möten och andra informationskällor

Intervjuer

Datum	Person	Organisation
19 maj 2016	Anders Malmer	SLU Global, Direktör
24 maj 2016	Magnus Jirström	Lunds Universitet, Avdelningen för Humangeografi,
7 juni 2016	Gunnar Köhlin	Göteborgs Universitet
20 maj 2016	Marlene Diekmann	GIZ
25 maj 2016	Anders Ekblom	Göteborgs Universitet, Miljöekonomiska institutionen

Möten

Datum	Organisation	Deltagare
14 juni	Sida	Ola Möller (Sida) Philip Chiverton (Sida) Renee Ankarfjärd (Sida) Anders Malmer (SLU Global) Peter Holmgren (DG CIFOR) SIANI Expert Gruppen: (Johanna Bergman Lodin (SLU/IFPRI/IITA); Johanna Lindahl (ILRI/SLU); Kristina Röing de Nowina (IITA); Kristofer Karlsson (BBE CGIAR Gender); Mats Lannerstad (ILRI); Per Rudebjer (Bioversity)
14 juni	Vetenskapsrådet	Dan Vilhelmsson, Koordinator för kommittén för utvecklingsforskning
14 juni	Forskningsrådet Formas	Johanna van Schaik Dernfalk, Enhetschef Enheten för Miljö och Areella näringar Emma Gretzer, Enhetschef Enheten för Miljö och Samhällsbyggande
15 juni	KSLA	Lisa Sennerby-Forsse, Preses, KSLA Björn Lundgren, SIFI, African Forest Forum, mm.

Övrig information

Datum	Person	Tema
25 maj	Philip Chiverton, Sida	Data över Sveriges stöd till CGIAR/CGIAR Fund
28 juni	Monica Halling, SLU	Statistik över MFS vid SLU

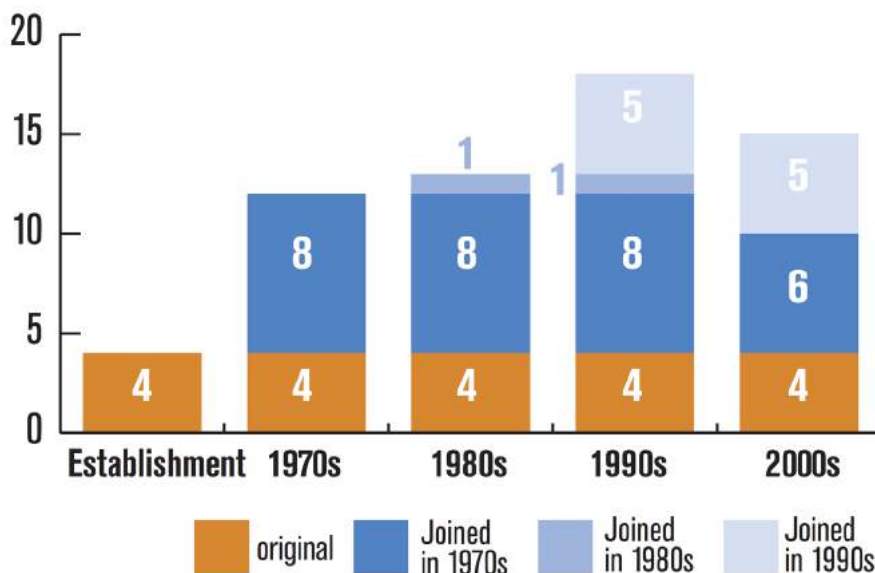
Bilaga 3. CGIARs historik

CGIAR har sina rötter i "Mexico-Rockefeller Foundation International Agriculture Program" som startades 1943. Under Norman Borlaugs ledning lyckades forskarna i detta program ta fram högvakastande vetesorter som gjorde Mexico självförsörjande på vete. Ford Foundation ville replikera denna framgång med ris i Asien. Ett partnerskap mellan Rockefeller och Ford-stiftelserna kunde tillsammans tillföra startkapital, rörelsekapital, och vetenskapligt kunnande för att 1960 kunna starta International Rice Research Institute (IRRI) i Filippinerna.

Ford och Rockefeller Foundations startade därefter år 1966 International Maize and Wheat Improvement Center (CIMMYT) i Mexiko, och 1967 International Institute of Tropical Agriculture (IITA) i Ibadan, Nigeria, och International Center for Tropical Agriculture (CIAT) i Cali, Colombia. Forskningen vid dessa fyra institut nådde både framgång och erkännande, och beskrivs som början på "den gröna revolutionen". Som bekräftelse för sina insatser tilldelades Norman Borlaug Nobels Fredspris år 1970.

Inom ett par år krävdes ytterligare investeringar för dessa fyra forskningsinitiativ. Dåvarande presidenten för Världsbanken, Robert McNamara, skapade därför en stödgrupp bestående av Världsbanken (WB), Food and Agriculture Organization of the United Nations (FAO) och United Nations Development Programme (UNEP). Som ett nästa steg skapades år 1971 Consultative Group on International Agricultural Research (CGIAR) för att stödja investeringar i forskning och teknikutveckling, med syfte att öka livsmedelsproduktionen i alla länder som då var drabbade av hungersnöd och svält. Därmed överfördes formellt de fyra existerande forskningsinstituterna från de två ursprungliga stiftelserna till en större grupp investerare. Gruppen omfattade 18 nationer och organisationer drivna av tanken att jordbruksforskning är nyckeln till livsmedelssäkerhet och fattigdomsbekämpning.

Figur 1. Antalet CGIAR Centers från starten till dagens 15 Centers (2016) (CGIAR 2012).

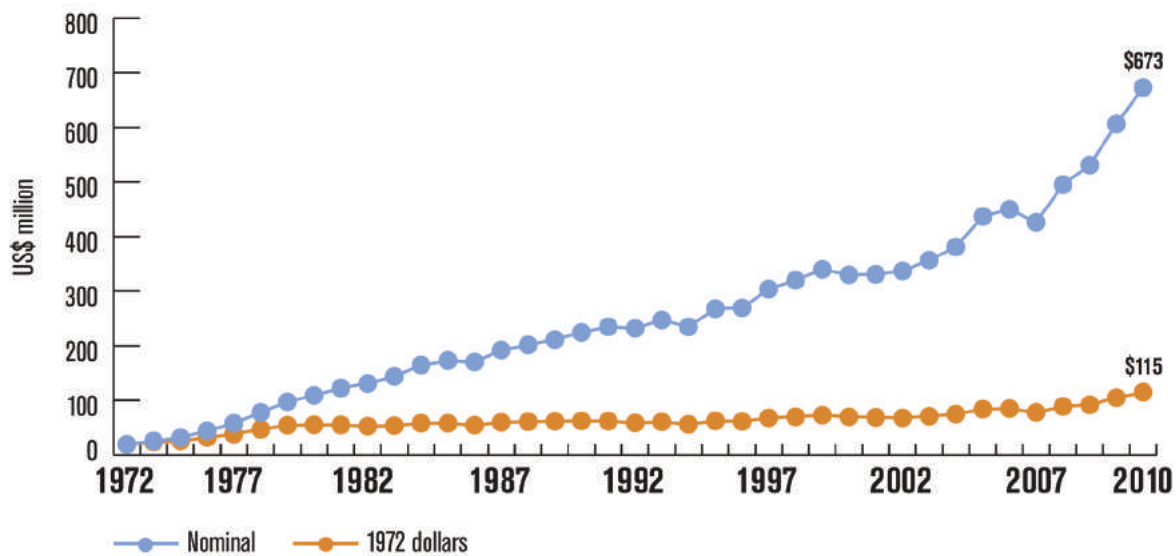
Under nästkommande fyra decennier växte CGIAR snabbt till dagens 15 Centers (Figur 1.), samtidigt som dess forskning breddades från ett initial fokus på växtförädling av stapelgrödor i utvecklingsländer, till att omfatta ett generellt uthålligt brukande av naturresurser (Figur 2) (CGIAR 2012).

Finansieringen av CGIAR från starten 1972 till 2010, före reformen genomfördes 2011, visar i reella termer en tämligen statisk finansiering, trots att antalet Centers och forskningsmandat ökade (Figur 3.). Det ökade intresset för jordbruksforskning, som följde "matkrisen" 2007–2008, kan skönjas i uppgången efter denna tidpunkt.

Figur 2. Översiktlig utvecklingen av CGIAR:s forskningsagenda 1950–2010 (CGIAR 2012).

Figur 3. Total finansiering av CGIAR 1972–2010, nominellt värde och i 1972 års dollarvärde (CGIAR 2011).

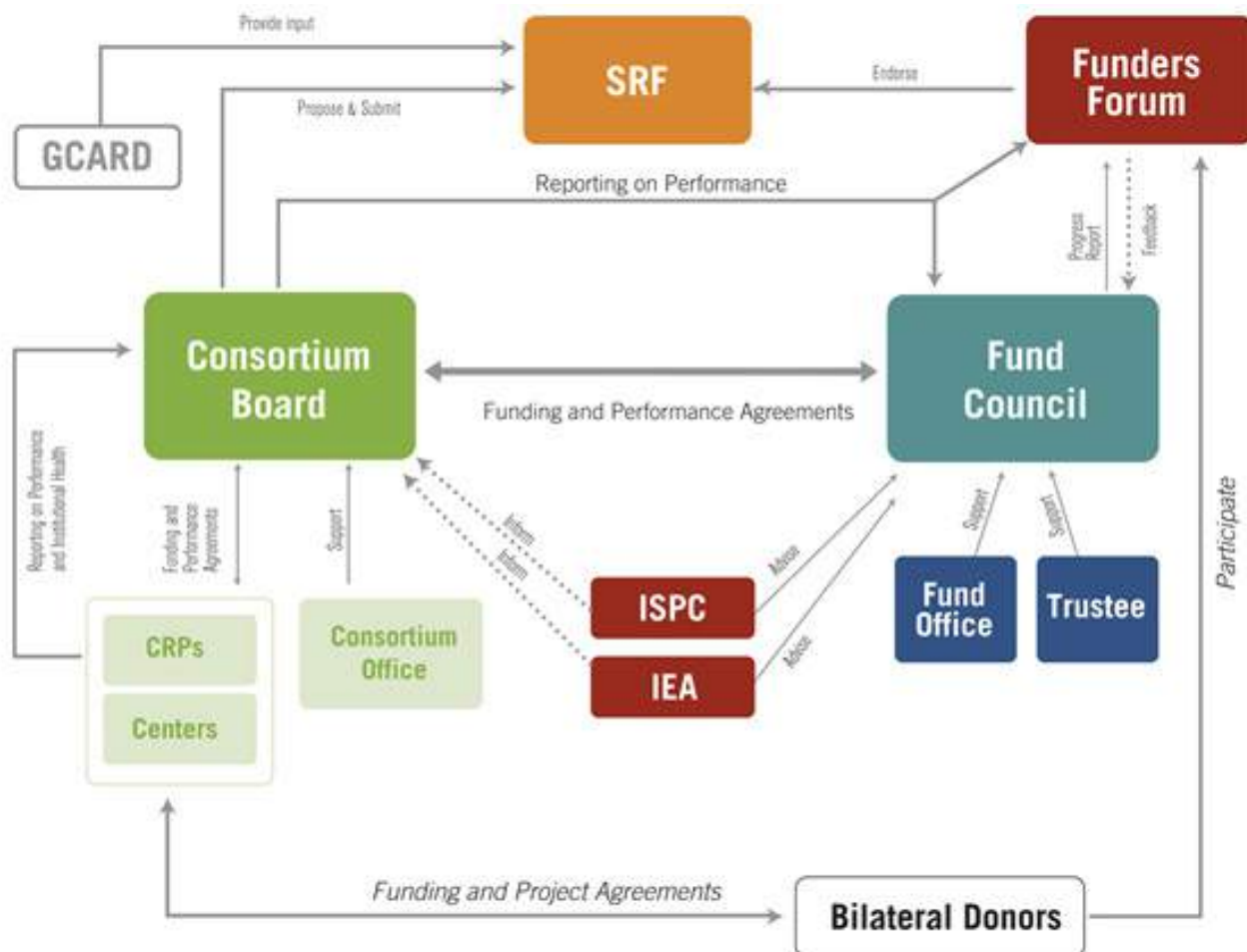
Antalet anställda inom CGIAR har de senaste fem åren varit runt 10 000 personer, varav 1 400–2 000 internationellt rekryterade. Statistiken för 2015 visar att antalet kvinnor detta år utgjorde 42 % av den internationella personalen.

Tabell. 1 Anställda, internationellt rekryterad och övriga, för åren 2011-2015 (CGIAR 2016).

	2011		2012		2013		2014		2015			
	International		International		International		International		International		Other	
	Male	Female	Male	Female	Male	Female	Male	Female	Male	Female	Male	Female
AfricaRice	59	255	51	224	60	250	66	274	20	10	200	103
Bioversity	60	198	62	148	58	152	62	175	32	29	85	103
CIAT	90	700	88	744	109	761	128	824	85	44	523	322
CIFOR	72	125	73	133	94	159	103	178	46	34	55	82
CIMMYT	119	679	191	811	229	1,001	214	1,024	53	163	289	734
CIP	90	700	79	620	91	651	99	640	36	64	202	385
ICARDA	93	525	89	324	105	277	112	246	83	17	140	70
ICRISAT	73	1,146	76	1,162	99	1,260	98	1,395	81	16	985	271
IFPRI	146	316	149	328	165	369	177	399	182	231	91	60
IITA	102	881	116	958	144	1,071	192	1,328	161	59	1,103	368
ILRI	103	482	108	485	144	545	159	641	97	49	408	207
IRRI	133	1,080	129	1,127	151	1,223	160	1,266	104	34	593	453
IWMI	106	196	113	202	121	210	130	212	86	40	131	72
World Agroforestry	77	317	60	393	78	465	79	541	97	51	275	199
WorldFish	42	201	53	290	61	338	67	366	43	25	262	119
Total	1,365	7,801	1,437	7,949	1,709	8,732	1,846	9,509	1,206	866	5,342	3,548

Reformen som startade 2010, och som var fullt genomförd 2011, omstrukturerade CGIAR från ett löst nätverk till ett formellt CGIAR Consortium av 15 CGIAR Centres med gemensam strategi och gemensamma utvecklingsmål. Större vikt lades samtidigt på användning av forskningsresultat i utvecklingsprocesser, och forskningen fokuserades mot forskningsprogram, CGIAR Research Programs (CRPs; Tabell 2.).

Figure 4. CGIAR:s struktur under 2010–2016 (CRP Phase I) (CGIAR 2012).

Tabell 2. Portföljen av CGIAR Forskningsprogram (CRPs) under första fasen 2010-2016 (Phase I)

CGIAR Research Program	Lead Center
Dryland Cereals	ICRISAT
Grain Legumes	ICRISAT
Livestock and Fish, L&F	ILRI
Maize	CIMMYT
Rice	IRRI
Roots, Tubers and Bananas, RTB	CIP
Wheat	CIMMYT
Climate Change, Agriculture and Food Security, CCAFS	CIAT
Forests, Trees and Agroforestry, FTA	CIFOR
Water, Land and Ecosystems, WLE	IWMI
Integrated Systems for the Humid Tropics, HT	IITA
Aquatic Agricultural Systems, AAS	WorldFish
Dryland Systems	ICARDA
Policies, Institutions, and Markets, PIM	IFPRI
Agriculture for Nutrition and Health, A4NH	IFPRI
Managing and Sustaining Crop Collections	CGIAR and Global Crop Diversity Trust

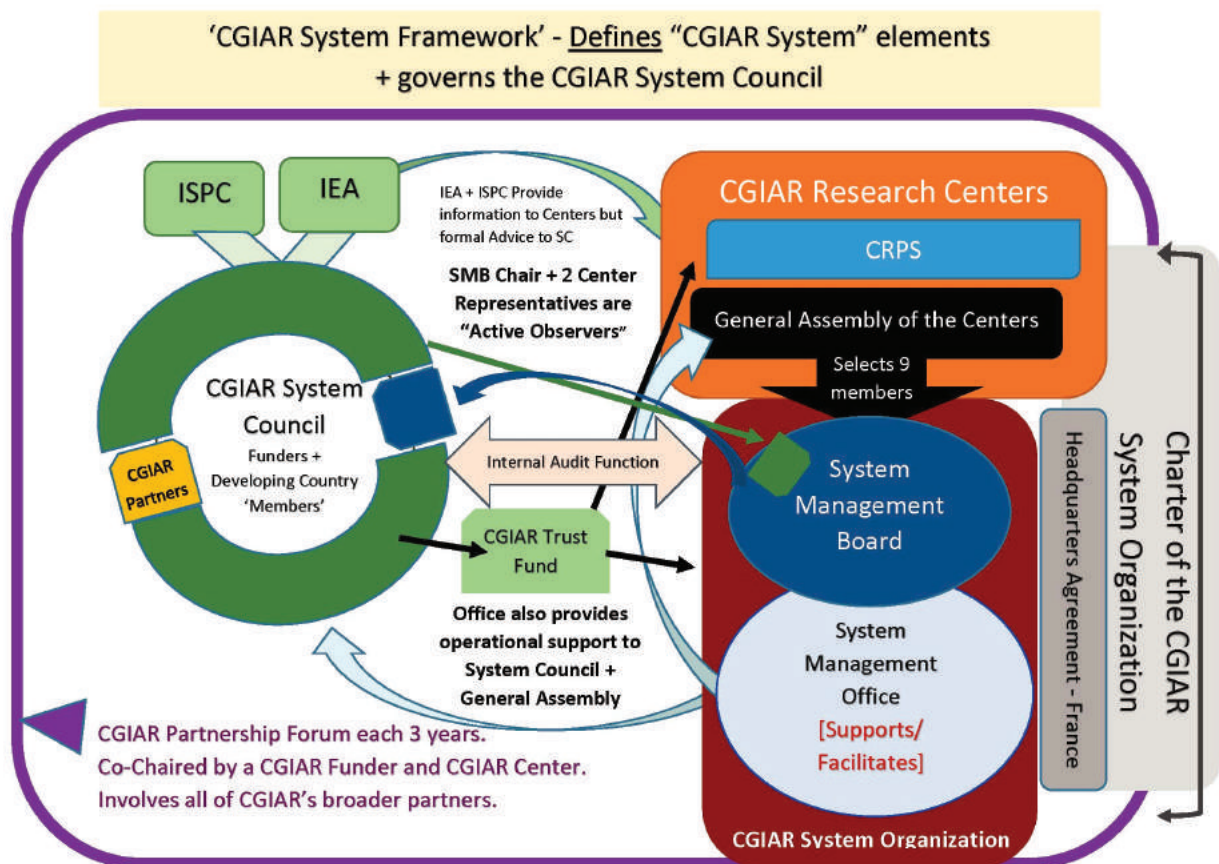
<http://www.cgiar.org/about-us/our-programs/>

En portfölj av 16 CGIAR Research Programs (inklusive ett genbanksprogram) skapades för att uppnå de nya målen i den nya SRF.

En ny strategi 2016–2030 styr nu arbetet under den andra fasen av CRPs (Phase II) som startar 2017. Nu kommer CGIAR att verka via tolv Research Programs (av vilka elva hittills är godkända) och tre forskningsplattformar, se sektionen "CGIAR" i huvudrapporten.

Även CGIAR:s struktur har reviderats, och en ny organisation och ett nytt regelverk för styrningen av CGIAR trädde i kraft 1 juli 2016. Denna struktur beskrivs vidare i sektionen "CGIAR:s struktur", och illustreras schematisk nedan (Figur 5.).

Figur 5. CGIAR:s organisation från juli 2016. (Källa: CGIAR Consortium Office).

Bilaga 4. Bilateral projekt 2006-2016 vid fem CGIAR Centres

Information om Sverige-finansierade bilateral projekt aktiva under perioden 2006-2016 vid Bioversity, ICRAF, IFPRI, ILRI och IWMI presenteras nedan. Totalt uppgick stödet till cirka 300 mSEK, varav 170 mSEK till verksamheter vid BecA-ILRI hub. Ytterligare bilateral projekt vid andra Centres kan tillkomma.

Sverige-finansierade bilateral och regional insatser vid CGIAR Centres 2006 – juni 2016.

Centre	Title	Grant, SEK	Start date	End Date	Comment
Bioversity	Research Cooperation between SIDA and Bioversity International	10,400,000	2008	2009	SAREC
	IPGRI backstopping to Easter Africa Plant Genetic Resources Network	400,000	2003	2008	Indirect, via Sidas support to ASARECA
	CGIAR Central Advisory Service on Intellectual Property CAS-IP	2,583,000	2006	2008	369 k USD/SEK exchange rate approx. 7.00
	Subtotal, Bioversity	13,383,000			
ILRI	Support to the Bio-Resources Innovation Research Network for Eastern African Development (Bio-Innovate) during 2010-2014	90,010,000	1-Jan-10	30-Jun-16	Department for Long-term Cooperation/Regional Team for Environment and Economic Development
	Support to PhD students according to "Revised Proposal on PhD Student Support" (BIO-EARN, October 2010)	420,000	1-Jan-11	28-Feb-13	Department for Long-term Cooperation/Regional Team for Environment and Economic Development
	Support of the Climate-Smart Brachiaria Grasses for Improving Livestock Production in East Africa during 2012 -2015	40,000,000	1-Nov-12	30-Jun-17	Team Regional Africa Led by BecA-ILRI Hub in partnership with CIAT; Kenya Agricultural and Livestock Research Organization (KALRO); Rwanda Agriculture Board (RAB); and Glasslanz
	Support to the Food Security Program and Core Activities at the Beca-ILRI Hub to Accelerate Research Outputs Towards African-Led Impact	40,000,000	22-Nov-13	30-Jun-17	Team Regional Africa
	Subtotal, ILRI	170,430,000			
ICRAF	Conservation Agriculture with Trees (CAWT)	5,000,000	01-Dec-10	01-Jun-12	
	BIO-EARN	120,000	01-Jul-07	31-Dec-07	
	Green-Blue Water Initiative on the Mara River basin	1,000,000	01-Jan-07	31-Dec-07	
	Consolidating ANAFE for the expansion of Agroforestry Education into the BASIC Initiative	2,621,738	01-May-07	30-Jun-08	
	SEANAFE Phase II. Sharing Knowledge on Markets, Landscapes and Environmental Policies	12,587,000	01-May-05	30-Jun-11	
	Subtotal, ICRAF	21,328,738			

Källa: Centre's Grant Database

Centre	Title	Grant, USD	Start date	End Date
IFPRI	Comprehensive Africa Agriculture Development Program (CAADP)	6,595,378	08/15/2006	06/30/2010
	Capacity Strengthening of MINAG through SAKSS in the Agricultural Sector in Mozambique	2,903,245	11/01/08	02/29/2012
	Regional Network on HIV/AIDS, Rural Livelihoods and Food Security (RENEWAL)	768,900	12/31/2006	12/31/2011
	Subtotal IFPRI, USD	10,267,523		

Källa: Centre's Grant Database

Centre	Title	Grant, USD	Start date	End Date
IWMI	SIDA-GWP-Resource center	1,095,101	12/5/2001	12/31/2006
	SIDA-International training on IWRM Ramboll Workshop	3,892	1/1/2006	12/31/2008
	SIDA-International training on IWRM (Ramboll)	301,114	1/1/2006	3/31/2008
	SIDA - Water Partnership South Africa (GWPO3)	2,257	6/1/2008	12/31/2009
	SIDA Smallholder system innovation in integrated watershed management	1,629,649	7/1/2003	6/30/2009
	SIDA - SAKSS	378,902	1/17/2007	3/31/2009
	SIDA IWRM Zambezi	147,624	11/1/2007	3/31/2009
	SIDA-International training on IWRM Ramboll-2008	34,851	5/1/2008	3/31/2009
	SIDA-International training on IWRM Ramboll-2008	3,504	6/19/2008	12/31/2009
	SIDA-International training on IWRM Ramboll-2009	31,065	4/1/2009	4/30/2010
	SIDA SENSE (Climate Change)	138,136	12/15/2008	7/31/2010
	SIDA Ramboll Natura AB -Dr Francois Molle	4,000	11/11/2010	12/31/2011
	SIDA Rainfed system in South East Asia	142,410	11/15/2010	3/1/2012
	SIDA ReSAKSS-SA support to SADC	78,454	11/1/2010	12/31/2012
	SIDA CPWF: Mekong Dam Development	221,026	8/1/2011	7/31/2013
	SIWI Capacity Building Program for young scientists	149,975	9/26/2012	12/31/2016
	Subtotal, IWMI, USD	4,361,960		

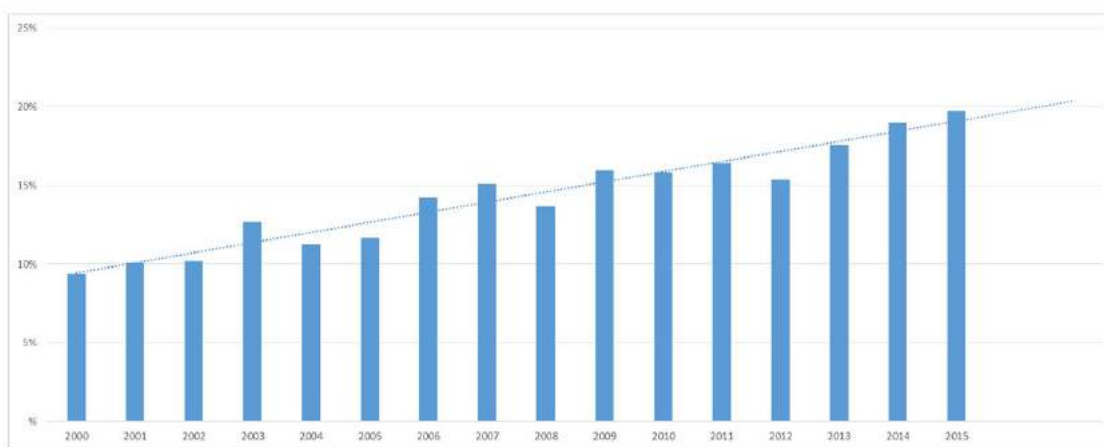
Källa: Centre's Grant Database

Bilaga 5. Publikationer vid SLU med partners från låginkomstländer och CGIAR 2000-2015

En analys av SLUs publikationer under 15-årsperioden fram till 2015, utförd av SLU-Global, visar att andelen SLU-publikationer med medförfattare från låg-inkomstländer och multilaterala utvecklingspartners för global utveckling ökade från 9% till 20% under perioden (Figur 1). Uppgången tillskrivs delvis den ovan nämnda UD-satsningen för livsmedelssäkerhet. Av ca 225 sådana publikationer under 2015 behandlade drygt 80 Afrika söder om Sahara.

Antalet SLU-publikationer med medförfattare från CGIAR ökade också. Tjugo publikationer (9% av totala antalet) hade en medförfattare från CGIAR 2015, jämfört med endast i genomsnitt fem per år under perioden 2000-2010 (Figur 2), ett synligt tecken på ökande samarbete, dock från en mycket låg nivå.

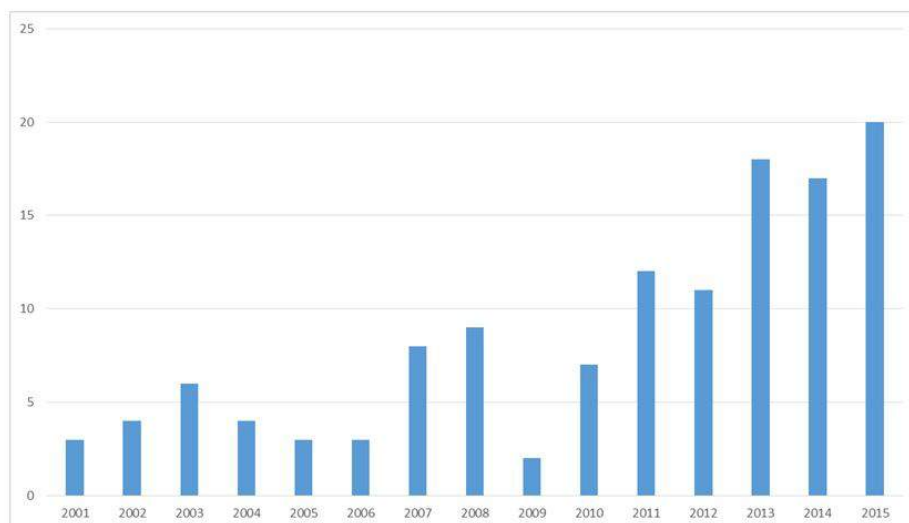
Figur 1. Andel SLU-publikationer 2000-2015 med partner från låg-inkomstländer och multilaterala partner för global utveckling, relativt till totala antalet publikationer.

Publications with low income countries and with multilateral partners for global development as relative to the total number of publications from SLU 2000 – 2016 (ISI Web of Science)

(Källa: ISI Web of Science/Anders Malmer, personlig kommunikation)

Figur 2. SLU- publikationer med partners i CGIAR-systemet 2001-2015.

SLU publications with partners in the CGIAR system 2000 – 2016
(ISI Web of Science)

(Källa: ISI Web of Science/Anders Malmer, personlig kommunikation)

Bilaga 6. Svenska utlysningar av forskningsmedel för utvecklingsforskning

Vetenskapsrådet

Vetenskapsrådets (VR):s uppdrag är att "utveckla svensk forskning av högsta vetenskapliga kvalitet och därmed bidra till samhällets utveckling. Utöver finansiering av forskning är myndigheten rådgivare till regeringen i forskningsrelaterade frågor och deltar aktivt i debatten för att skapa förståelse för den långsiktiga nyttan av forskningen." (Vetenskapsrådet 2016).

VR bär idag ansvaret för utvecklingsforskningen i Sverige. VR:s Kommitté för Utvecklingsforskning ansvarar för forskningsstöd till svensk forskning av särskild relevans för låginkomstländer (projektbidrag), samt nätverksbidrag för samarbete med låginkomstländer och lägre medelinkomstländer (Swedish Research Links), och utformning av strategier. Kommittén har nio ledamöter, utsedda av VR:s styrelse på förslag av Sida och andra finansiärer. Kommittén för utvecklingsforskning kan fatta beslut om man ska främja ansökningar i samband med vissa internationella program. Kommittén för utvecklingsforskning har fem beredningsgrupper där sammanlagt ca 50 forskare granskar och prioriterar forskningsansökningar.

Vid möte på VR den 14:e juni framkom bland annat att VR vill öka intresset för utvecklingsforskning och kvaliteten på denna. VR anser det nödvändigt att använda forskning som ett sätt att påverka framtida utveckling. VR förutser en generationsväxling med många seniora forskare som lämnar området, och ett behov av kompetenta juniora och "mid-career" forskare inom området.

VR noterade att det saknas kontinuitet i resursbasprogrammen för forskningskompetens. Efter MFS är det ett vakuum. Det bör finnas synliga karriärvägar som går att planera efter. Det behövs även "beställarkompetens" i samhället inom dessa frågor. Därför vill VR öka intresset för ulandsforskning både inom nya discipliner och hos yngre forskare, samt försöka höja status, harmonisera med annan forskning och få en bredare kontaktyta mot lärosäten. Det är därför viktigt att bredda rekryteringsbas, antal discipliner och nya områden.

VR önskar höja intresset för utvecklingsforskning genom ett antal steg; som att höja statusen, höja kvalitén, bredda ämnesområdet, utnyttja VR:s breda kontaktytor, och bredda resursbasen genom att attrahera nya kompetenser (t.ex. multidisciplinära forskare). Svenska forskare kan dra nytta av samarbete med de toppforskare som finns inom CGIAR.

Forskningsrådet Formas

Forskningsrådet Formas uppdrag från regeringen är att "främja och stödja grundforskning och behovsmotiverad forskning inom områdena miljö, areella näringar och samhällsbyggande". Emedan VR finansierar "all" forskning, så är målsättningen att allt forskningsstöd från Formas skall främja hållbarhet. Formas har identifierat 11 SDG-mål till vilka dess forskningsstöd väntas bidra, framförallt för SDGs som berör hållbar utveckling av samhället och areella näringar.

Formas verksamhet bedrivs genom forskningsfinansiering; strategi, utvärdering och analys, samt forskningskommunikation. Formas internationella verksamhet är för närvarande framförallt fokuserad på Europa (Formas 2016)

Internationellt

Utanför Europa har Formas bilaterala avtal med Indien, Kina, Brasilien och Sydafrika. Medel finns att söka för att bygga nätverk och för gemensam forskning. Internationellt samarbetar Formas även med andra forskningsfinansiärer, t.ex. Vinnova och Stiftelsen för Internationalisering av Högre Utbildning och Forskning (STINT).

Det finns ofta regeringsdirektiv som styr vilka länder Formas ska fokusera på, men Formas får sitt regleringsbrev från miljödepartementet. Formas forskningsråd består av sex forskare och sex regeringsutsedda. Rådet föredrar att inte ha utlysningar inriktade mot ett land, utan hellre mot ett specifikt område såsom hållbar utveckling.

Inom Formas spelar det ingen roll om forskningsansökningar har ett fokus mot forskning i utvecklingsländer eller inte. Samma bedömning gäller alla ansökningar. Det är upp till forskare att söka och det finns ingen gräns för hur mycket medel som kan gå till utvecklingsforskning – endast kvaliteten på ansökningarna avgör. Mobilitetsstödet för tidiga forskare är en möjlighet att förlägga hela eller delar av sin forskning vid ett internationellt forskningsinstitut.

Formas har tidvis haft särskilda utlysningar för svenska forskares samarbete med CGIAR, i samarbete med Sida/SAREC, t.ex.:

- Gemensam utlysning av medel för svenska forskare intresserade av att engagera sig i arbetet i u-länder. Programmet prioriterade samarbete med CGIAR-institutioner (Formas 2006).
- Mobilitetsstöd till unga forskare för forskning kring hållbar utveckling i låginkomstländer. År 2013 anslog Formas och Sida gemensamt totalt 32 miljoner kronor avseende fyra-åriga projekt "inom hållbarhetsfrågor med avseende på användning och förvaltning av naturtillgångar, ökad jordbruksproduktion och miljöförvaltning i låginkomstländer. Utlysningen avsåg projekt inom såväl samhällsvetenskap, humaniora som naturvetenskap" (Formas 2014). Stödet kunde finansiera vistelser vid CGIAR-institut.

Ett problem som kan konstateras i denna rapport, och som alla intervjuade verkar hålla med om, är avsaknaden av kontinuitet och bristen på konkreta planer på fortsatt satsning.

Under 2016 har Formas haft specifika utlysningar med fokus som ligger nära CGIAR och CGIAR-samarbete har även varit inkluderat som en meriterande faktor i tidigare utlysningar. Formas-CGIAR postdok utlysning gjordes för några år sedan.

Ett tematiskt program av relevans för denna rapport är Swedish Secretariat for Environmental Earth System Sciences (SSEESS), etablerat mellan forskningsfinansiärerna (Formas, Vetenskapsrådet, Forte, Verket för Innovationssystem och, från och med 2012, Sida) och Kungliga Vetenskapsakademin, se Box 1.

Med avsikt att på ett mera strategiskt och kraftfullt sätt relatera svenska forskningsinsatser inom global utveckling har ett samarbete – Swedish Secretariat for Environmental Earth System Sciences (SSEESS) – etablerats mellan forskningsfinansiärerna (Formas, Vetenskapsrådet, Forte, Verket för Innovationssystem och från och med 2012 Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete) och Kungliga Vetenskapsakademien. SSEESS ska arbeta för att öka det svenska engagemanget i internationell tvärvetenskaplig forskning inom globala miljö- och resursfrågor och vara en informationskälla för svenska beslutsfattare. Efter 2012 avslutade Verket för Innovationssystem sin del av sekretariatets finansiering och kommer fortsättningsvis att finansiera enstaka projekt. Under 2013 har ett nytt utkast till avtal arbetats fram med ambitionen att undertecknas 2014.

Sidas råd för utvecklingsforskning

Under en följd av år administrerade det dåvarande Sidas råd för utvecklingsforskning årliga utlysningar för forskning på ämnesområden kring Sveriges politik för global utveckling och/eller de strategiska prioriteringarna för det svenska biståndet. År 2010, exempelvis, var ca 100 miljoner SEK tillgängligt för ansökningar. Programmet omfattade dels projektstöd till forskargrupper och enskilda forskare, dels post-doktorsstöd. Det senare specificerade CGIAR som en samarbetspartner: "Stöd ges till nydisputerade forskare för en vistelse på högst två år vid forskningsinstitutioner utanför Sverige, samt FN-organ och CGIAR-institut med forskningsprogram kring utvecklingsfrågor" (Sida 2009).

Idag är administrationen av Sveriges stöd till utvecklingsforskning i stället delegerat till VR (Regeringskansliet 2014).

Bilaga 7. Andra modeller för samarbete med CGIAR: Tyskland

Tyskland prioriterar "development" och GIZ har ett starkt intresse i att CGIARs forskningsresultat sprids och tillämpas och kopplas till tyskt bistånd. Ett flertal mekanismer används för att skapa och underhålla dessa länkar:

- GIZ internship programme. Programmet vänder sig primärt till mastersstudenter vid tyska universitet. Både tyska och utländska studenter kvalificerar för programmet. Ett stort antal examensarbeten vid CGIAR finansieras (56 under 2015 och 35 hittills under 2016 (januari-maj)). Stipendierna är för 3-6 månader, med preferens för den längre tidsperioden. Cirka hälften av studenterna är utländska. Hälften av projekten är kopplade till olika GIZ-insatser.
- CIM experts: The Centre for International Migration and Development (CIM) har ett populärt program för "integrerade experter". CIM erbjuder experter och managers från Tyskland och andra europeiska nationer möjlighet att arbeta i utvecklingsrelaterade tjänster i utlandet, som en "integrerad expert". Detta innebär att personen rekryteras lokalt och att CIM betalar 50% av lönen samt erbjuder visst centralt stöd. CGIAR är en populär värd för programmet, och cirka 35 CIM experter arbetar normalt inom CGIAR. Programmet fokuserar mer på kunskapsöverföring och kapacitetsbyggande än på forskning.
- Tidigare fanns ett post-dokprogram i samarbete med CGIAR, dock numera nedlagt.
- Möjligheter till PhD vid CGIAR är dock ett brist, enligt Marlene Dietmann vid GIZ. Tyska doktorandstudenter intresserade av samarbete med CGIAR måste därmed söka andra finansieringsformer via något av Tysklands många internationellt inriktade universitet som Göttingen University eller Hohenheim University.

Tyskland kanaliserar sitt forskningsstöd till CGIAR via årliga utlysningar till två program:

- Project funding for International Agricultural Research Centres.
- A small grant programme

Dessa beskrivs i Box 2. nedan. Noterbart är den starka kopplingen mellan finansiering och samarbete med tyska institutioner.

Källor:

<https://www.giz.de/fachexpertise/downloads/giz2016-en-project-funding-guidelines.pdf>

<https://www.giz.de/fachexpertise/downloads/giz2015-en-small-grant-guidelines.pdf>

Project funding for International Agricultural Research Centres

This is the German support towards the 'Strategy and Results Framework for the CGIAR' (SRF) and the CGIAR Research Programs (CRPs). 'The main objective of the Federal Ministry for Economic Cooperation and Development (BMZ) in funding International Agricultural Research for Development is to provide a strategic instrument for enhancing research in organizational, methodological and technical innovations concerning sustainable agricultural development, focusing on the impact of this research on the poor population in developing countries.' Funding is provided to the CGIAR Research Centers and to ICIPE and AVRDC - The World Vegetable Center. Project size is 1.2 million EUR for three years. Each Centre can apply for one grant. Among the criteria is 'Involvement of German cooperation partners, if appropriate'.

A small grant programme

Complementing the project funding is a small grant programme for projects of up to 100,000 EUR for 1–2 years. The objectives are:

- Funding innovative projects with high potential for development impact.
- Initiating new research in development-orientated partnerships between the International Agricultural Research Centers and Development Cooperation, in particular between IARCs and the Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH.
- Promoting the development of research partnerships between International Fsg'Agricultural Research Centers and German agricultural research institutions.

Bilaga 8. Sveriges strategier för forskning och global utveckling

Sveriges politik för forskningssamarbete och kapacitetsutveckling

Politiken för Global Utveckling (PGU) är ett verktyg för Sveriges uppföljning av Agenda 2030 och dess 17 globala mål för hållbar utveckling, och utgör bakgrunden till andra politiska beslut, inklusive strategier som berör forskning, resursbasutveckling.

Två viktiga strategier som reglerar forskningssamarbete och kapacitetsutveckling idag är:

- Strategi för forskningssamarbete och forskning inom utvecklingssamarbetet 2015-2021
- Resultatstrategi för kapacitetsutveckling och utbyten 2014-2017

Strategi för forskningssamarbete och forskning inom utvecklingssamarbetet 2015 – 2021

Regeringens strategi för forskningssamarbete och forskning inom utvecklingssamarbetet 2015 – 2021 syftar till stärkt forskning av hög kvalitet och relevans för fattigdomsbekämpning och hållbar utveckling, med fokus på samarbetsländer och regioner, samt andra låg- och medelinkomstländer.

Detta uppnås genom insatser som stärker ländernas förmåga att genomföra forskarutbildningar av hög kvalitet, samt att utnyttja forskningsresultat i fattigdomsbekämpning och hållbar utveckling. I verksamheten ingår även insatser på global, regional och nationell nivå som specifikt syftar till att främja högkvalitativ forskning inom områden av särskild relevans för fattigdomsbekämpning och hållbar utveckling i låginkomstländer. Genomförandet är delegerat till Sida.

Vidare ingår också stöd till utvecklingsrelevant forskning av hög kvalitet i Sverige. Även kunskapsutbyte och samarbete mellan forskare i Sverige och i låginkomstländer stöds. Genomförandet av denna del av strategin görs av Vetenskapsrådet.

Resultatstrategi för kapacitetsutveckling och utbyten 2014-2017

Strategin syftar bl a till ett ökat genomslag för svenska prioriteringar i det internationella utvecklingssamarbetet och till en höjd kompetens för utvecklingsfrågor hos svenska samarbetspartners inom utvecklingssamarbetet.

Regeringen uppdrar här åt Sida att "bredda och utveckla den svenska resursbasen" via en rad program, framförallt vid FN och EU-organisationer, samt internationella finansieringsinstitutioner (JPO, etc.), och finansiering av Svenska Bilateral Biträdande experter (BBE) inom biståndet. Strategin nämner även att "vid behov efter samråd med Regeringskansliet (Utrikesdepartementet) initiera nya satsningar".

Här ingår även ett stipendie- och utbytesprogram, administrerat av Universitets- och högskolerådet. Värt att notera är att uppbyggnaden av svensk forskningskapacitet inom området inte är prioriterat.

Dessa resursbas program beskrivs och analyseras vidare nedan.

Resultatstrategi för kapacitetsutveckling och utbyten i samarbetsländer och i Sverige

Regerings Resultatstrategi för kapacitetsutveckling och utbyten 2014-2017 syftar bl.a. till ett ökat genomslag för svenska prioriteringar i det internationella utvecklingssamarbetet och till en höjd kompetens för utvecklingsfrågor hos svenska samarbetspartners inom utvecklingssamarbetet.

"Verksamheten inom ramen för strategin ska bidra till kapacitetsutveckling hos organisationer och institutioner i samarbetsländer och regioner samt andra låg- och medelinkomstländer.

Verksamheten ska också bidra till ett ökat genomslag för svenska prioriteringar inom Sveriges internationella bistånd och till en höjd kompetens för utvecklingsfrågor hos svenska samarbetspartners. Verksamhet inom ramen för strategin kan täcka samtliga tematiska områden inom det svenska biståndet.”

Verksamheten förväntas stärka kapacitet hos organisationer och individer för effektivare fattigdomsbekämpning genom fyra mekanismer:

1. Internationella kapacitetsutvecklingsprogram

- Ökad kompetens på individnivå och stärkt kapacitet hos organisationer att driva förändringsprocesser för en effektiv fattigdomsminskning, ett stärkt rättighetsperspektiv och långsiktigt hållbar utveckling.
- Ökade kontaktytor och etablerade relationer mellan individer, organisationer och institutioner i andra länder och Sverige.

2. Resursbasutveckling

- Ökat antal kvalificerade svenskar i av regeringen prioriterade internationella och regionala organisationer och institutioner.
- Breddad svensk resursbas för det multilaterala, bilaterala och regionala biståndet genom särskilda kompetensutvecklings- och utbildningsprogram för yngre personer.

3. Kapacitetsutveckling av svenska parter inom biståndet

- Ökade synergier mellan biståndets svenska aktörer och andra internationella aktörer.
- Ökad kapacitet hos svenska aktörer att bidra till målen för Sveriges internationella bistånd.
- Bidra till att utveckla svensk resursbas genom kompetensutvecklings- och utbildningsinsatser.

4. Metodutveckling

- Breddat utbud av innovativa biståndsformer för användning i Sidas verksamhet.
- Ökad kunskap om biståndets genomförande, resultat och effektivitet baserat på genomförda strategiska utvärderingar.

Som en del i detta, uppdrar regeringen åt Sida att ”bredda och utveckla den svenska resursbasen” via en rad program, framförallt vid FN och EU-organisationer, samt internationella finansieringsinstitutioner (JPO, etc.), och finansiering av Svenska Bilaterala Biträdande experter (BBE) inom biståndet. Noterbart är att strategin även nämner att ”vid behov efter samråd med Regeringskansliet (Utrikesdepartementet) initiera nya satsningar”.

Noterbart är att punkt 2, Resursbasutveckling, inte nämner behovet av forskningskompetens i Sverige inom detta område.

Program för resursbasutveckling

Specifikt för resursbasutveckling anvisar Regeringen att Sida ska stödja verksamhet för att öka antalet kvalificerade svenskar dels inom det multilaterala, regionala och bilaterala biståndet genom särskilda program för tjänstgöring vid multilaterala organisationer, internationella organisationer och EU-institutioner. Strategin omfattar även utbildningsprogram inom Sidas fältverksamhet. Sida ska stödja program för yngre personer inom ramen för högskoleutbildning samt inom myndigheter, näringslivets och det civila samhällets organisationer.

Placeringarna inom programmen ska vara i överensstämmelse med svenska prioriteringar. Ett långsiktigt perspektiv ska anläggas och personer som deltagit i programmen ska betraktas som del av en rekryteringsbas för framtida anställningar inom biståndet. Erfarenheter ska återföras till biståndets aktörer i Sverige.

I syfte att bredda och utveckla den svenska resursbasen ska "Sida stödja följande program samt vid behov efter samråd med Regeringskansliet (Utrikesdepartementet) initiera nya satsningar". Här ingår:

- Rekrytering och finansiering av Junior Professional Officers (JPO), Special Assistants to the Resident Coordinator (SARC) inom FN-systemet eller motsvarande vid internationella finansieringsinstitutioner, Junior Professionals in Delegations (JPD) vid EU-kommissionens delegationer eller External Action Service (EEAS), nationella experter inom utvecklingssamarbetet till EU-institutioner som bland andra EU-kommissionen och External Action Service (EEAS).
- Rekrytering och finansiering av svenska Bilateral Biträdande Experter (BBE) inom biståndet.
- Stöd till FN, genom United Nations Volunteers (UNV) och United Nations System Staff College (UNSSC).
- Stöd till stipendie- och utbytesprogram genom Universitets- och högskolerådet.
- Rekrytering och finansiering av strategiska sekonderingar på mellan- och seniora nivåer. Samråd ska ske med Regeringskansliet (Utrikesdepartementet) inför beslut.
- Stöd till svenska FN-förbundet.

Värt att notera är att resursbasutveckling via forskarutbildning inte omfattas av strategin och att samarbete med CGIAR inte berörs.

Universitets och Högskolerådet administrerar vidare **Sidas resestipendium** för dem som studerar eller som nyss tagit examen och som antagits till en obetald praktikplats vid en internationell organisation. Stipendiet ger möjlighet att finansiera en del av kostnaderna under tiden utomlands (pga. omdisponering av Sidas budget är det dock inte möjligt att söka Sidas resestipendium under 2016).

Linneaus-Palme Internationell Exchange Programme introducerades år 2000 för studenter och lärare inom högre utbildning med syfte att stärka samarbete mellan högskolor i Sverige och utvecklingsländer. Den institutionella kontakten och långsiktigt partnerskap betonas. Studenter kan ansöka om 1-2 terminers studier medan lärare kan ansöka om fem veckors utbyte. Programmet omfattar två typer av utbyte: Linneaus scholarship för svenska deltagare, och Palme scholarship för utländska deltagare. Vidare finns ett resebidrag att söka för att planera sådant samarbete.

Utanför ramen för denna rapport kan också nämnas Sidas Internationella Utbildningsprogram för att stärka kapacitet inom utvecklingsländer. Noterbart är dock att ingen av 2016 års kurser omfattar lantbrukssektorn.

Mekanismer för resursbasutveckling

Att utveckla den svenska resursbasen för internationella biståndsfrågor har länge prioriterats av Sveriges regering. Program som Minor Field Studies (MFS), Junior Professional Officers (JPO) och Bilateral Biträdande Experter (BBE) har under flera decennier gett många studenter och nyligen utexaminerade chansen att arbeta internationellt, ofta med avgörande karriärval som följd.

Sverige har också en lång tradition att utveckla resursbasen och institutionell kapacitet i utvecklingsländer genom en rad insatser, både bilateralt och genom program som Sidas International Training Programme och Linneaus-Palme Exchange Programme.

Minor Field Study

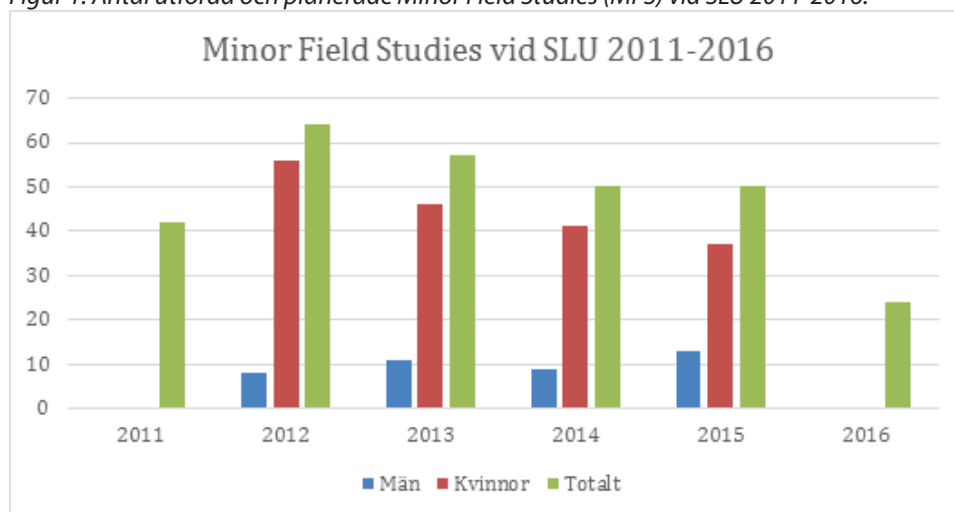
En karriär med internationell profil startar ofta under studietiden. För många är ett Minor Field Study (MFS) en viktig inkörsport. Studenter i slutet av sin högskoleutbildning kan under minst åtta veckor i ett utvecklingsland samla in material till en uppsats eller ett examensarbete på kandidat-, magister- eller mastersnivå.

Programmet, som vänder sig till studenter i slutet av sin grundutbildning, genomförs via ett stort antal högskolor, med övergripande koordination via Universitets- och högskolerådet (UHR). Stipendiet är för närvarande 27000 kr. Under 2011-2015 utlystes ca 750 – 800 MFS per år. Exempelvis, 2014 fördelade UHR 800 MFS-stipendier uppgående till 24 000 000 kr till universitet/högskolor i Sverige och SLU erhöll 50 MFS-stipendier. För 2016 är närmare 500 MFS-stipendier planerade vid 35 universitet och högskolor, en rejäl minskning jämfört med tidigare år.

Inom lantbrukssektorn är naturligtvis MFS vid SLU framträdande. Dock kan MFS vid många andra universitet och högskolor behandla lantbruk, miljö och hållbar naturresurshushållning. Statistik över hur många MFS som kan ha gjorts vid CGIAR är inte lätt tillgänglig.

Vid SLU är programmet populärt och ca 40-60 stipendier delades ut årligen mellan 2011 och 2015. 2016 har antalet sjunkit till 24 på grund av omprioriteringar av biståndsmedel. Anmärkningsvärt är programmets påtagliga genusobalans: ca 80% av MFS-stipendiaterna är kvinnor; endast 20% män (Figur 1).

Figur 1. Antal utförda och planerade Minor Field Studies (MFS) vid SLU 2011-2016.

Källa: Monica Halling, SLU.

Värt att påpeka är dock att en vistelse på två månader kan vara i kortaste laget för ett examensarbete på masternivå vid en CGIAR-institution; dess föregångare, Minor Research Task var på tre månader. Programmet anses dock fungera väl, enligt seniora personer vid SLU och Lunds Universitet intervjuade i samband med skrivandet av denna rapport.

Junior Professional Officers (JPO)

På uppdrag av UD rekryterar Sida yngre akademiker för tjänstgöring som Junior Professional Officers (JPO)s inom FN och andra internationella organisationer. Idag har Sida drygt 45 JPOs i tjänst. Sedan programmet skapades på 1960-talet har ett 2000-tal personer deltagit. Tio nya tjänster kommer att rekryteras under 2016. Inom ramen för JPO-programmet samarbetar Sida med ett 20-tal internationella organisationer vid vilka Sverige eftersträvar ökad svensk närvaro. Programmet vänder sig till personer yngre än 33 år, med minst en masterexamen och två till fyra års relevant yrkeserfarenhet.

Forskning är inte en prioriterad aktivitet för dessa program. Dock kan JPOs vid exempelvis FAO arbeta "forskningsnära" med aktiviteter som analys och syntes av forskningsresultat.

En engångsutlysning av ett antal CGIAR-JPOs gjordes under tidigt 2000-tal, vilket ledde till att en grupp unga forskare inledde en långvarig relation med CGIAR.

Bilaterala Biträdande Experter (BBE)

BBE-programmet liknar JPO-programmet. Tjänsterna är placerade vid

- Organisation/myndighet i ett samarbetsland.
- Svenskt konsultföretag, myndighet eller organisation med verksamhet i ett samarbetsland.
- Svensk ambassad/utlandsmyndighet.

Målsättningen är att förbereda yngre akademiker för en karriär inom bilateralt eller internationellt utvecklingssamarbete. Det betonas att en BBE är under utbildning och arbetar under handledning. Fyra-fem tjänster kommer ut under 2016, med prioritering på miljö/klimat och jämställdhet.

Ett fåtal svenskar har under årens lopp innehaft BBE-tjänst vid CGIAR Centres.

En utvärdering av BBE-programmet gjordes i slutet av 2013, för perioden 2004 – 2013. Av totalt 132 BBE var 65% kvinnor. Under perioden ökade antalet placeringar vid svenska ambassader, medan placering vid konsultföretag minskade kraftigt. Enligt information från 23 av 33 med BBE-tjänst vid tillfället för utvärderingen dominerade statsvetenskap och ekonomi. Endast två hade examen i miljövetenskap. Ingen av dessa 23 tycktes ha inriktning på produktionsfrågor (Tabell 1).

Tabel 1. Utbildningsprofil hos 23 BBE i tjänst 2014 (23 av 33 som besvarade enkät)

Utbildning	Antal
Statsvetenskap (Ink. inriktningar mot fred- och konflikt, EU, utveckling och mänskliga rättigheter.)	15
Nationalekonomi	2
Företagsekonomi	2
Ingenjör	2
Miljövetenskap	2
Övrigt	2

Källa: Anger et al 2014.

Utvärderarna rekommenderade bland annat:

- Främja placering av BBE tjänster på lokal organisation och myndighet som Sida samarbetar med, och tydliggöra BBEs unika profil.
- Att i högre grad försöker rekrytera personer som kan tillföra ny kompetens som Sida anser viktig för att bedriva utvecklingsarbete och som saknas idag inom biståndsvärlden.
- Ett mer adekvat namn och gärna på engelska, som exempelvis Bilateral Junior Professional Officer (BJPO).

Sidas multilaterala sekonderingsprogram

Tillsvidareanställda vid Sida och Regeringskansliet (RK) har genom Sidas multilaterala sekonderingsprogram möjlighet att arbeta på mellan- eller senior nivå inom FN och utvecklingsbankerna under 2-3 år. Programmet omfattar ca 10-12 sekonderingar per år under 2014-2017, total ca 35 tjänster.

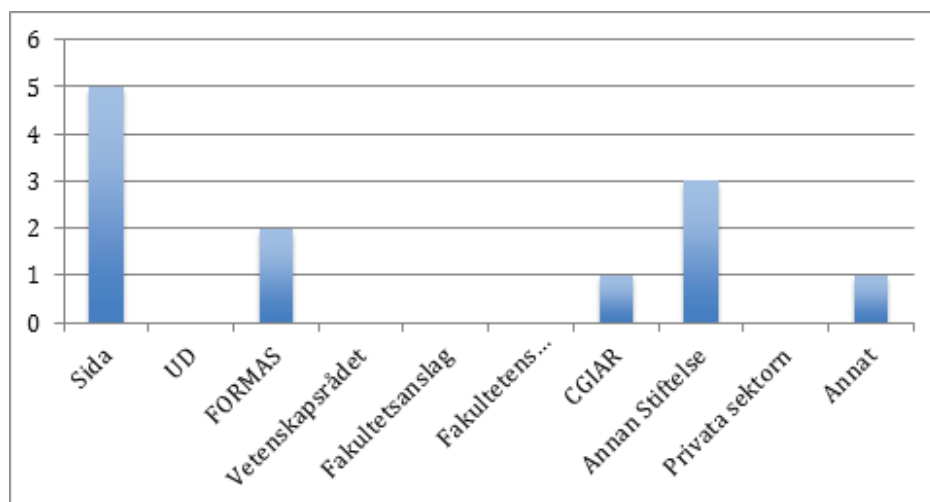
Programmet syftar till att

1. Utöka och förstärka den multilaterala kompetensen hos Sidas och RKs personal, givet att en ökande del av biståndet går till multilaterala organisationer
2. Utöka karriärmöjligheterna för Sidas och RKs personal
3. Påverka och strategiskt stödja våra multilaterala samarbetspartners inom områden av hög svensk prioritet.

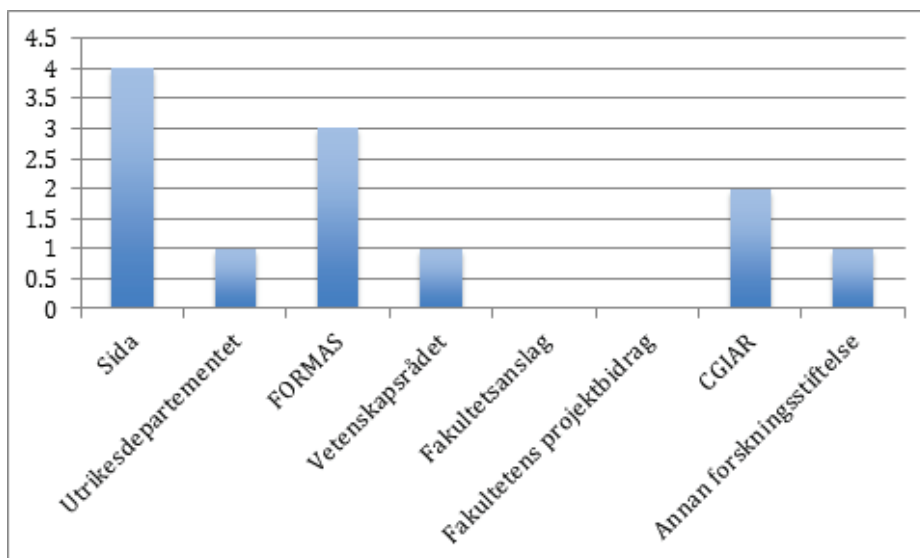
Bilaga 9. Enkät bakgrund nuvarande och tidigare CGIAR anställda svenskar

Utvecklingsforskning

Sju av de elva enkätdeltagarna hade gjort sin mastersuppsats och sex sin doktorandutbildning helt eller delvis inriktad på utvecklingsfrågor. På doktorandnivå hade Sida och Formas varit viktiga finansiärer. Endast två personer hade haft ett CGIAR-center som värd. På postdoknivå hade fyra personer suttit vid ett CGIAR-center, och här tillkom UD och VR som finansiärer.

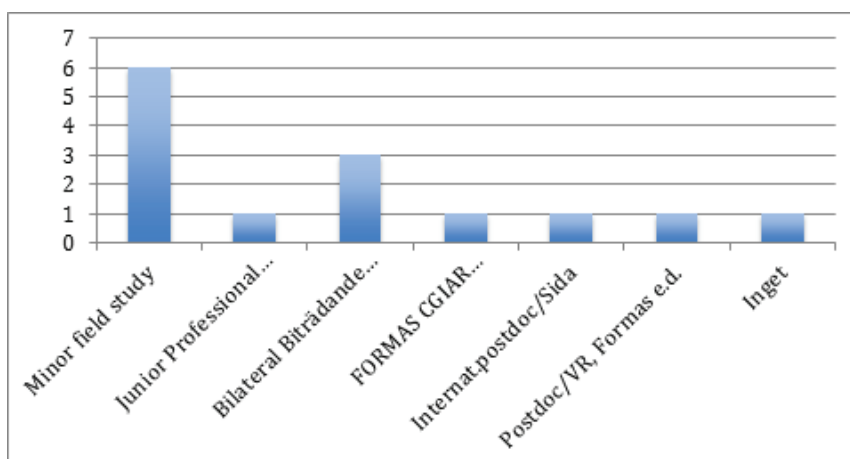
Hur finansierades ditt internationellt inriktade doktorandarbete? (n=7)

Hur finansierades ditt post-doc? (n=7)

Resursbasutveckling

Nio enkärdeltagare hade tagit del av en eller flera av Sveriges resursbasprogram, varav sex hade gjort Minor Field Studies (MFS). En JPO och tre BBE fanns bland i gruppen. Tre hade deltagit i ett post-dokprogram. Här kan ett gap skönjas efter MFS-arbetet, där specifikt program för att bygga forskningskompetens för utvecklingsforskning saknas.

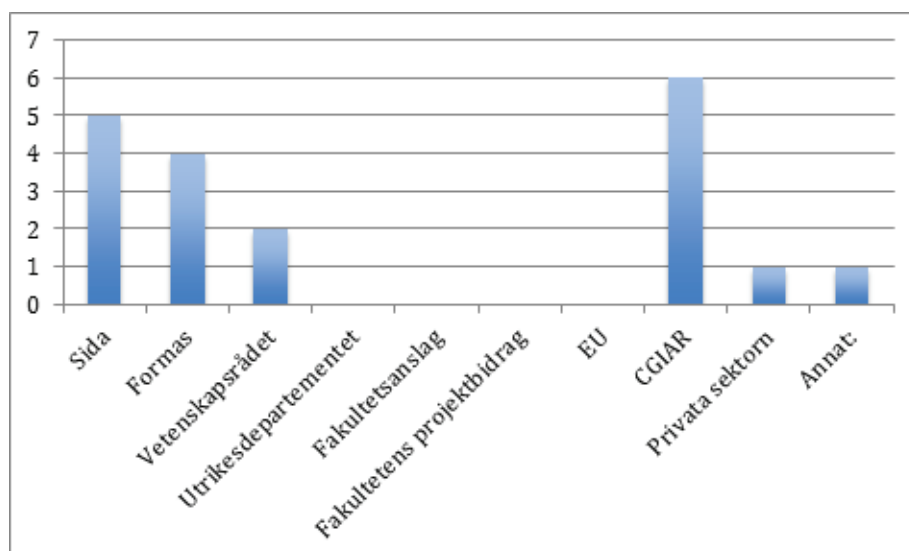

Vilka program för s.k. resursbasutveckling har du själv deltagit i? (n=10)

Forskningssamarbete och finansiering

En rad olika former för samarbete Sverige-CGIAR rapporterades från denna grupp. Sida, Formas och VR viktiga källor till finansiering av forskningssamarbetet.

Vilka former av samarbete CGIAR-Svenska universitet/forskningsinstitut delar du/din institution i?	Antal (n=10)
Genomförande av CGIAR Research Programme (CRP)	4
Gemensam projektansökan	6
Gemensamma projekt	4
Medförfattare av vetenskaplig artikel	6
Informellt nätverkande	5
Annat:	1

Finansiering av enkättagarnas forskning vid/med CGIAR (n=10)

Enkättagarnas perspektiv på vad som fungerar och vad som kan förbättras

Ett antal öppna frågor ställdes om vad som fungerar bra och vad som kan göras bättre med avseende på resursbasutveckling, finansiering och samarbete och kunskapsöverföring. Deltagarnas synpunkter redovisas nedan mer eller mindre "rakt av".

Resursbasutveckling

Resursbasutveckling: Vad fungerar väl, inom ramen för Sveriges program för resursbasutveckling?

- Vad är Sveriges program för resursbasutveckling?
- Riktade insatser med human CapDev for 3rd party
- Känner inte till något som fungerar väl
- Minor field study är ett bra program som ger många studenter en första erfarenhet av utvecklingsfrågor. Dock är tiden, 8 veckor, i kortaste laget.
- MFS är bra
- Bra ingångar till internationell erfarenhet för unga (men skulle kunna knytas tydligare till areella näringar i allmänhet och CGIAR i synnerhet.)

Resursbasutveckling: Vad saknas eller vad bör förändras?

- Finns det något mål med arbetet med "resursbasen"?
- Sverige stöder inte svenska resursbasen som jobbar internationellt. Sverige stöder svenska forskare som är anställda i Sverige, samarbeten mellan dessa och forskare i uländer, eller direkt forskare från uländer, men inte svenska forskare som är aktiva i uländer. Andra länder kräver ofta att forskare "från" det egna landet, egna medborgare eller forskare utbildade i det egna landet, prioriteras vid tilldelning av forskningsmedel.

- Årlig återkommande utlysningar (inte engång Formas postdoks) så att man som forskare kan planera samarbeten och forskningsfrågor inför ansökan
- Mer stöd för riktiga samarbeten där även kollegor i "utvecklingsländer" kan finansieras
- Medel för samarbete med lika finansiering, svenska & utländska institut inkl. CGIAR
- CGIAR-JPO tjänsterna gav möjlighet att spendera en längre tid vid ett CGIAR institut, dvs. bo och arbeta i ett utvecklingsland och jag tror det är väldigt värdefullt. Nuvarande CGIAR-inriktade forskningsprogram innebär viss tid i utvecklingsland, men merparten av tiden i Sverige.
- Möjlighet att ta kurser utanför Europa och få dem tillgodoräknade
- Intresse på politisk nivå
- Ett stabilt program för doktorandtjänster för studenter intresserade av utvecklings- och biståndsfrågor. Detta gap i resursbasprogrammen har påtalats under lång tid. Resursbasprogrammet är i stort detsamma som för 25 år sedan. Dvs. inriktat på FN, EU och personaltill direkta biståndsinsatser eller administration av dessa. Idag är dock kompetenskraven högre också inom FN-systemet och en doktorsgrad krävs ofta för att konkurrera om jobb inom FN-systemet
- Uppföljning och lärande av erfarenheter. Kunskapsspridning. Dålig kontakt med svensk institution under tjänstens gång
- Det borde finnas tydligare/mer formaliserade vägar in i CGIAR för studenter, exempelvis genom MFS och andra examensarbeten/ uppsatser, samt Sidas resestipendier (om de inte redan öppnat upp det, förr riktade det in sig på FN) etc. (AfricaRice och IITA hade varje år mastersstudenter från universitet i Holland och eller Belgien, medan för våra studenter hänger det mer på enskilda forskares/handledares personliga kontakter/nätverk om en student knyter sin uppsats/exjobb till CGIAR
- Sedan kanske det vore värt att öppna upp JPO igen också för CGIAR

Finansiering

Finansiering: Vad fungerar väl, inom ramen för Sveriges finansiering av forskning med inriktning på hållbar utveckling, lantbruk, livsmedelssäkerhet, internationellt bistånd, etc.?

- Sverige är erkänt inom CGIAR, och senaste åren har viss del av bidragen villkorats till W2, vilket givit möjlighet till viss styrning, och inte endast att lämna pengarna rakt in i CGIAR Fund, som är ett "svart hål" och används för att täcka de CGIAR center och de CRP som ingen annan vill finansiera, dvs. troligtvis sämsta möjliga utfall för pengarna som ges från Sverige
- Vissa samarbeten med co-host MSc-studenter, BBE/JPO (dock ej forskning), postdoks
- Forskningsfinansieringen är inte riktade mot speciella CRPs eller dylikt, och verkar inte ha någon strategi för att bygga upp resursbasen inom något speciellt område
- Det har funnits/finns pengar att söka för dessa frågor vilket är hoppfullt
- Vet ej. Sverige är osynligt i dessa frågor
- Sverige har länge varit en stabil och viktig givare till CGIAR-systemet basfinansiering. Insatser i syd som stödet till BECA-Hub på ILRI betyder mycket för att höja kompetensen hos Afrikanska forskare. I Sverige har insatser som UDs särskilda medel till SLU för forskning kring food security gett goda resultat och hjälpt till att bygga upp SLU global. I Lund har det långvariga stödet till AFRINT-programmet hjälpt till att forma ett produktivt, tvärvetenskapligt forskningsnätverk
- Det behövs mer resurser, och fler vägar in.

Finansiering: Vad saknas eller vad bör förändras vad gäller finansieringsformer?

- CGIAR är en koloss. Det är helt nödvändigt att styra all finansiering som går till CG-systemet. Annars gör medlen rakt in i "slasktratten" för att täcka upp olika förluster, felräkningar eller för att täcka traditionell forskning på olika cereals, som redan både många stater och privata företag stödjer. Med riktat stöd kan man verkligen stödja redan fantastisk forskning inom CGIAR, eller eventuellt välja stödja ny ännu underfinansierad forskning
- Bättre stöd till större tvärvetenskapliga program. Ofta är stöden så små att det är svårt att göra bra tvärvetenskap.

- Anslag för forskningsaktiviteter som delas mellan svenskt och utländska institut
- Mer samordning
- Jag har fått avslag på projektansökningar tillsammans med CGIAR center, för att man tyckt att CGIAR inte håller en tillräckligt hög standard, vilket jag inte håller med om
- Politisk prioritering. Sida, Swedfund etc., har inte nivå eller prioriteter inom dessa frågor
- Ett stabilt program för forskningssamarbete med CGIAR saknas. FORMAS utlysningar för sådant samarbete har varit punktinsatser. Stabilt samarbete kräver längre tidsperspektiv och uthållighet. Framförallt saknas ett program för doktorander från svenska universitet inom CGIAR. Likaså ett stabilt program för postdok-sekonderingar
- Det är oklart varför vi från svenska universitet inte lyckas etablera samarbeten med CGIAR med samma "status" som t.ex. Wageningen University, t.ex. vi på SLU ses ofta som "collaborators" i CRPs, medan forskare från Wageningen ses som "partners"
- Varför har våra studenter i bästa fall inkonsekventa anknytningar till CGIAR?
- Vad gäller administrativa kostnader, finns en "mis-match" mellan hur vi i Sverige ser på vårt bidrag till CGIAR och hur vissa CGIAR-center rent praktiskt fungerar.

Samarbete och kunskapsöverföring

Vad saknas eller vad bör förändras vad gäller mekanismer för samarbete och kunskapsöverföring?

- Olika typer av incitament för allt enligt ovan. Nuvarande incitament är främst riktade mot att "bygga nätverk" med u-landsforskare, och inte direkt riktade mot att nå resultat, som säkrad finansiering eller gemensamma artiklar
- Lättare att söka stöd
- Prioriterade ämnen med svenskt intresse, som har resurser för samarbete (inte bara till en partner/institution)
- Ökade möjligheter att söka utrustning
- Fokus och kompetens hos svenska institutioner
- Långvarigt institutionellt samarbete och personliga nätverk är grunden för kunskapsöverföring och gemensamma forskningsprogram. Att skapa sådana kontaktytor, t ex mellan CGIAR och svenska universitet kräver en uthållig och relativt stabil finansiering, vilket tycks ha saknats. Ett sätt att förändra detta är att åtminstone delvis koppla svenskt stöd till CGIAR med forskare från svenska institutioner
- Saknas en plattform
- Vi måste fundera över varför vi i Sverige inte får samma erkännande som "partners" som ex. Wageningen, utan snarare ses som collaborators av CGIAR-centers/CRPs
- Mer formella kanaler in i CGIAR för våra studenter skulle vara välkommet, ex. där vi varje år får skicka x antal mastersstudenter att göra sina examensarbeten/ uppsatser knutna till ett CGIAR-center
- Mer sekondering
- Det finns många exempel på hur CGIAR-svenska forskningsinstitutioner kan jobba mer tillsammans i riktade insatser. CGIAR har olika modeller med olika länder (Tyskland, Frankrike UK) som man kan lära av.

The views and content in this document are the authors' own, and do not necessarily represent the views of SIANI or its members or partners

SIANI's mission is to enable sustainable food security and nutrition for all. SIANI is a member-based network that supports and promotes Swedish expertise and provides an open and interactive platform for engagement and dialogue in a global context

SIANI Stockholm Environment Institute, Linnégatan 87D, Box 24218, Stockholm, 104 51, Sweden